

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

**Ekonomická efektivnost podniku a možnosti
dalšího rozvoje**

Radim Pokoj

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomiky
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Pokoj Radim

Provoz a ekonomika

Název práce

Ekonomická efektivnost podniku a možnosti dalšího rozvoje

Anglický název

Economic effectiveness of enterprise and possibilities of development

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě vybraných metod finanční analýzy zhodnotit ekonomickou efektivnost podniku a rozhodujících výrobních podmínek a posoudit reálné možnosti dalšího rozvoje.

Metodika

1. Shrnutí poznatků k dané problematice (literární rešerše).
2. Stručná charakteristika výrobně ekonomických podmínek konkrétního podniku.
3. Vlastní rozbor:- vymezení použitých metod a podkladových údajů v časové řadě
 - rozbor majetkové a kapitálové struktury
 - finanční analýza podniku
 - nákladovost a rentabilita nosných výrobních faktorů
 - možnosti odbytu
 - vliv objektivních a subjektivních faktorů
4. Závěr a konkrétní doporučení pro další rozvoj podniku.

Harmonogram zpracování

kapitola 1. červen 2013
kapitola 2. září 2013
kapitola 3. leden 2014
kapitola 4. únor 2014

Rozsah textové části

60 - 80 stran

Klíčová slova

podnik, výroba, ekonomická efektivnost, zisk, majetková a kapitálová struktura, možnosti odbytu, objektivní a subjektivní faktory

Doporučené zdroje informací

Fotr, Jiří; Souček, Ivan. Podnikatelský záměr a investiční rozhodování. 1. vydání a dotisk. Praha : Grada Publishing, 2005. 356 s. ISBN 80-247-0939-2.
Grünwald R., Holečková J. Finanční analýza a plánování podniku. Praha : Ekopress, 2007. 978-80-86929-26-2.
Ing. Petra Růčková, Ph.D.: Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi, 3. rozšířené vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2010. 978-80-247-3308-1.
Martinič, Pavel. Plánování a tvorba hodnoty firmy. 1. vydání. Praha : Grada Publishing, 2008. 240 s. ISBN 9788024724324.
Schollerová, Hana. Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. 1. vydání. Praha : Grada Publishing, 2008. 256 s. ISBN 9788024724249.
Veber, Jaromír; Srpová, Jitka a kol. Podnikání malé a střední firmy. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha : Grada Publishing, 2008. 311 s. ISBN 9788024724096.
Kislingerová, Eva. Oceňování podniku. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha : C.H. Beck pro praxi, 2001. 367 s. ISBN 9788071795292.
Kislingerová, Eva. a kol. Manažerské finance. Praha : vyd. I., C. H. Beck, 2004. ISBN 80-7179-802-9.
Máče, Miroslav. Finanční analýza investičních projektů. Praha : Grada Publishing, 2006. 77 s. ISBN 9788024715575.
Dedouchová, Marcela. Strategie podniku. 1. vydání. Praha : C.H. Beck pro praxi, 2001. 256 s. ISBN 9788071796039.
Rosochatecká E. kol.: Ekonomika podniků, ČZU PEF, 2010, ISBN 978-80-213-1892-2
Srpová, Jitka; Řehoř, Václav: Základy podnikání. 1. vydání. Praha : Grada Publishing, 2010. 427 s. ISBN 9788024733395.
Synek, Miroslav: Manažerská ekonomika. 4. vydání. Praha : Grada Publishing, 2007. 452 s. ISBN 9788024719924.
Valach J. a kol.: Finanční řízení podniku. Praha : Ekopress, 2001. 80-86119-21-1.

Vedoucí práce

Rosochatecká Eva, doc. Ing., CSc.

Termín odevzdání

březen 2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.

Děkan fakulty

V Praze dne 17.9.2013

Prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Ekonomická efektivnost podniku a možnosti dalšího rozvoje" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 26.11.2014

.....

Poděkování

Děkuji vedoucí diplomové práce, paní doc. Ing. Evě Rosochatecké, CSc., za odborné vedení, podnětné návrhy a cenné rady, které mi v průběhu zpracovávání diplomové práce předala. Zároveň jí děkuji i za ochotu, trpělivost a vstřícnost při spolupráci.

V Praze dne 25.11.2014

Ekonomická efektivnost podniku a možnosti dalšího rozvoje

Economic effectiveness of enterprise and possibilities of development

Souhrn

Hlavním cílem diplomové práce na téma „Ekonomická efektivnost podniku a možnosti dalšího rozvoje“ je analýza výkonnosti podniku Autobus s.r.o.

V ekonomické části jsou obsaženy teoreticko-metodologické východiska ekonomické analýzy. V praktické části je provedena ekonomická analýza podniku, kde jsou analyzována ekonomická data společnosti v letech 2009 – 2013. Analýza hodnotí ekonomický a finanční vývoj společnosti za uvedené období.

Závěr práce zahrnuje zhodnocení dosažených výsledků ekonomické analýzy, nabízí možnost dalšího vývoje a doporučuje návrhy na zlepšení ekonomické výkonnosti podniku.

Klíčová slova: podnik, výroba, ekonomická efektivnost, zisk, kapitálová a majetková struktura, možnosti odbytu, objektivní a subjektivní faktory

Summary

The main goal of the diploma thesis titled "Economic Efficiency of the Company and Possibilities of Future Development" is the analysis of the performance of the "Autobus" company.

Economical part of the thesis presents theoretical and methodological foundations of the economical analysis. Practical part of the thesis contains the economical analysis of the company based on the data from the years 2009-2013. The analysis evaluates economical and financial development of the company during the given time period.

The conclusion of the thesis covers evaluation of results obtained from the economical analysis. It presents the possibilities of future development and recommendations for enhancement of the company's economical performance.

Keywords: company, fabrication, economic effectiveness, emolument, capital and possession structure, sale possibilities, objective and subjective factors

OBSAH

1	Úvod.....	5
2	Cíl práce	6
3	Metodika	7
4	Literární rešerše – teoretická část.....	8
4.1	Efektivnost podniku	8
4.1.1	Důvody měření efektivnosti podniku.....	9
4.1.2	Finanční analýza.....	9
4.1.3	Přístupy k finanční analýze	10
4.2	Podklady pro finanční analýzu.....	10
4.2.1	Rozvaha.....	11
4.2.1.1	Aktiva v rozvaze	11
4.2.1.2	Pasiva v rozvaze.....	12
4.2.1.3	Výkaz zisků a ztrát	13
4.2.2	Cash flow	14
4.2.3	Příloha účetní uzávěrky.....	15
4.3	Mezipodnikové srovnávání	15
4.4	Metody finanční analýzy.....	16
4.4.1	Analýza absolutních ukazatelů.....	17
4.4.2	Horizontální analýza	17
4.4.3	Vertikální analýza	18
4.5	Analýza rozdílových ukazatelů	18
4.5.1	Čistý pracovní kapitál	18
4.6	Analýza poměrových ukazatelů	20
4.6.1	Ukazatele rentability podniku	20
4.6.2	Ukazatele aktivity podniku	22
4.6.3	Ukazatele zadluženosti podniku.....	23
4.6.4	Ukazatele likvidity podniku	24
4.6.5	Provozní ukazatele podniku	25
4.7	Kvalitativní analýza	26
4.7.1	Bankrotní model – Index IN	26
4.7.2	Bonitní model – Kralickýv Quicktest	27
4.7.3	Ukazatele produktivity práce	29
4.8	SWOT analýza	29
4.9	Náklady v podniku	30
4.9.1	Charakteristika a definice nákladů.....	30
4.9.2	Členění a rozdělení nákladů.....	31
5	Společnost Autobus s.r.o.....	35
5.1	Představení společnosti – základní údaje.....	35
5.2	Představení společnosti – Pražská pobočka	35
5.3	Struktura společnosti a další vývoj	37
5.4	Ekonomický vývoj společnosti	39
6	Ekonomická efektivnost podniku Autobus s.r.o. – Finanční analýza.....	41
6.1	Analýza absolutních ukazatelů.....	41
6.1.1	Horizontální analýza rozvahy	42
6.1.2	Vertikální analýza rozvahy	46

6.1.3	Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát	51
6.1.4	Vertikální analýza výkazu zisků a ztrát	53
6.2	Analýza rozdílových ukazatelů	56
6.2.1	ČPK – Čistý pracovní kapitál.....	56
6.3	Analýza poměrových ukazatelů	57
6.3.1	Ukazatele rentability	57
6.3.2	Ukazatele aktivity.....	58
6.3.3	Ukazatele zadluženosti.....	59
6.3.4	Ukazatele likvidity	59
6.3.5	Provozní ukazatele	60
6.4	Analýza soustav ukazatelů	61
6.4.1	Bankrotní model – Index IN	61
6.4.2	Bonitní model – Kralickův Quicktest	62
6.4.3	Ukazatele produktivity práce	63
6.5	SWOT analýza	64
6.6	Analýza nákladů.....	65
7	Hodnocení ekonomické situace podniku Autobus s.r.o.	66
8	Závěr	69
9	Seznam použité literatury.....	71
10	Seznam schémat	73
11	Seznam tabulek	73
12	Seznam grafů.....	74
13	Seznam příloh.....	74

1 Úvod

Podnik, bojující o svou pozici na trhu, je nucen neustále přehodnocovat svá rozhodnutí a předvídat každý svůj krok. V opačném případě hrozí ztráta jeho pozice a později i ukončení činnosti. Podnik, který chce být úspěšný, musí neustále zvyšovat svou tržní hodnotu. Tento cíl je ale v dnešním ekonomickém prostředí stále náročnější. Pro tvorbu strategických rozhodnutí managementu je i možnost využít metody ekonomické analýzy.

Významem finanční analýzy je pak poskytnout celkové a pravdivé zhodnocení finanční a ekonomické situace podniku, díky kterému může být podnik úspěšný. Analýza odhaluje, zda je podnik dostatečně výkonný, má vhodnou kapitálovou strukturu a zda je schopen včas hradit své závazky. Tuto analýzu pak používá vedení společnosti ke strategickému rozhodování a určování směru dalšího vývoje.

Finanční analýza vychází z účetních dokladů zkoumané společnosti. Využívá, hlavně rozvahu a výkaz zisků a ztrát. Pro provedení kvalitní analýzy je ale žádoucí také využít ostatní výkazy podniku, jako jsou podnikové plány, statistiky a další interní evidenční záležitosti.

Kvalitní provedení této analýzy je důležité ne jen pro velké firmy, ale i pro podniky menšího charakteru, kterým hrozí ovlivnění velkými nadnárodními společnostmi.

2 Cíl práce

Cílem diplomové práce je hodnocení ekonomické efektivity podniku pomocí vybraných metod finanční analýzy a navržení možnosti dalšího jeho rozvoje.

Zhodnocení dle zjištěných účetních dat je provedeno u podniku Autobus s.r.o. za období 2009 – 2013.

Na základě provedené analýzy navrhnout možnosti dalšího rozvoje podniku a navrhnout opatření, na které by se měl podnik v dalších letech zaměřit za cílem dosažení lepšího ekonomického výsledku společnosti Autobus s.r.o.

3 Metodika

Práce je rozdělena na dvě části. V první části, která vychází z odborné literatury, jsou formulovány teoreticko-metodologická východiska ekonomické analýzy a jsou popsány metody hodnocení výkonosti podniku. Jsou vymezeny metody absolutních, rozdílových poměrových ukazatelů, metody soustavy ukazatelů. V práci je také popsána SWOT analýza podniku.

Praktická část pak začíná představením podniku a tyto uvedené metody aplikuje přímo na podnik Autobus s.r.o. Je zde zhodnocena finanční situace podniku s využitím metod finanční analýzy a bude provedena SWOT analýza. Dle zjištěných dat a analýz bude zhodnocen skutečný stav a hospodaření vybraného podniku. Podkladové údaje jsou čerpané z účetních výkazů společnosti Autobus s.r.o. Analyzované období zahrnuje roky 2009 – 2013. Výpočet vzorců ukazatelů vychází z teoretické části diplomové práce.

Na základě provedených analýz, dojde k objasnění původu současného stavu, možnosti dalšího rozvoje společnosti a návrh pro zlepšení ekonomické situace podniku.

4 Literární rešerše – teoretická část

4.1 Efektivnost podniku

Obecná definice efektivnosti je „*poměr mezi dosaženým výsledkem a vynaloženými prostředky*“. V praxi je ale zřejmé, že každý podnik má za cíl být úspěšný, rozrůstající se a vybudovat si pevné postavení na trhu. Efektivnost je tedy podstatou existence každého podniku. [1]

Výkonost podniku je také ovlivňována prostřednictvím takzvaných Stakeholderů - ostatní instituce nebo skupiny, které mohou nepřímo ovlivňovat dění. Tyto instituce mohou mít rozdílné názory a zájmy. Mezi tyto hlavní skupiny patří:

- **Akcionáři** – očekávají zhodnocení investic a růst dividend. Pokud toto zhodnocení neprobíhá tak, jak očekávají, buď přesunou své akcie do výnosnějších podniků, nebo budou usilovat o výměnu vedení společnosti.
- **Management** – jeho úkolem je především zhodnotit majetek akcionářů. Jejich odměnou je pak mzda, případně kariéra.
- **Zákazníci** – jedná se o nejlivnější a nejdůležitější skupinu. Pokud se podniku nepodaří nabídnout přijatelnou cenu a kvalitu služeb, nebude mít kladná ekonomická efektivnost podniku dlouhé trvání.
- **Zaměstnanci** – většinou nerozhodují o vedení společnosti a jsou závislí na příjmech podniku. Motivace k práci je existenční, bezpečí a jistota. Zde se může projevit i potřeba kreativity a seberealizace. Pokud jeho potřeby nejsou dostatečně uspokojeny, jeho výkon a motivace k práci zaostává.
- **Věřitelé** – jejich hlavním cílem je návratnost investic.
- **Dodavatelé** – očekávají pravidelné a včasné platby.
- **Stát** – hlavní prioritou je, aby podnik zastal své závazky vůči státu, případně snížil nezaměstnanost v místě svého působení.
- **Společnost** – očekává zodpovědné postavení podniku vůči jeho okolí.

Na podnik působí velké množství vnějších vlivů a zájmových skupin s rozdílnými zájmy. Pro dlouhodobé přežití a fungování firmy musí vedení podniku všechny tyto zájmy sladit a využít ve svůj prospěch. [2]

4.1.1 Důvody měření efektivity podniku

Podnik, který chce být úspěšný, to znamená být lepší než konkurence, musí být schopen měřit svoji výkonnost. Musí sledovat vliv jednotlivých rozhodnutí a tím průběžně zjišťovat účinnost svých strategií, které vedou k dosažení vlastních cílů, nebo dosažení požadavků zainteresovaných stran. [2] Výkonnost si firma musí hlídat v několika oblastech a musí zvolit správný způsob měření. K tomuto měření může používat z několika nástrojů, jako je finanční analýza, která dokáže nejen odhadovat působení ekonomických i neekonomických faktorů, ale dokáže i odhadovat budoucí vývoj těchto faktorů.

4.1.2 Finanční analýza

Finanční analýzou se hodnotí finanční hospodaření podniku. Během této metody se získaná data třídí a vzájemně poměřují, kvantifikují se jejich vzájemné vztahy a hledají se souvislosti mezi nimi. Tím se určuje jejich vývoj. Tento způsob zvyšuje informační hodnotu vstupních dat, která se dále zpracovávají. [3]

Finanční analýza rozpoznává problémy, silné a slabé stránky podniku, dále poskytují výsledky hospodaření podniku, podávají informace pro finanční situaci podniku a tím dávají důležité podklady pro management.

Management pak jednotlivé ukazatele vzájemně poměřuje. Na základě těchto dat pak může vedení společnosti přijímat rozhodnutí k řízení podniku. Porovnáváním těchto ukazatelů v čase a prostoru je hlavní význam této finanční analýzy pro rozhodování manažerů. [4]

Cíle finanční analýzy:

- posouzení vnitřního a vnějšího prostředí podniku,

- analýza vývoje podniku,
- porovnání výsledků s konkurencí,
- přínos informací pro rozhodování do budoucnosti,
- analýza alternativních budoucích vývojů,
- interpretace výsledků včetně návrhů ve finančním plánování a řízení. [3]

4.1.3 Přístupy k finanční analýze

Existují dva základní přístupy k finanční analýze:

- **Fundamentální analýza** – opírá se o znalosti a vzájemné souvislosti mezi ekonomickými a mimoekonomickými procesy. Využívá kvalitativní údaje - nevyužívá žádné algoritmizované postupy. Cílem analýzy je identifikace podnikového vnitřního a vnějšího prostředí v konkrétním čase. Jedná se o komparativní analýzu, založenou na verbálním hodnocení. Využívá SWOT analýzu, metoda portfolia dvou dimenzí, metoda kritických faktorů úspěšnosti, PCG matice, metoda balanced scorecard (BSC) a Argentiho model. [3]
- **Technická analýza** – tento přístup využívá matematické, statistické a ostatní algoritmizované metody ke kvantitativnímu zpracování informací a k následnému posouzení.

Fundamentální i technická analýza mají své výhody i nedostatky. Z tohoto důvodu je vhodná spíše kombinace obou.

4.2 Podklady pro finanční analýzu

Pro základní vstup pro provedení finanční analýzy je účetní uzávěrka a výroční zpráva, kterou sestavují účetní jednotky, které dle zákona o účetnictví podléhají auditu. Obě tyto sestavy podléhají zveřejňovací povinnosti podniku a podnik je musí uložit dle ustanovení § 21 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění, do obchodního rejstříku.

Pro účetní uzávěrku jsou potřebné následující podklady:

- rozvaha,
- výkaz zisků a ztrát,
- cash flow (peněžní toky),
- příloha k účetní uzávěrce.[3]

4.2.1 Rozvaha

Rozvaha poskytuje stav aktiv a pasiv podniku k datu, ke kterému je sestavena.

Přehled aktiv a pasiv podniku:

AKTIVA

Stálá aktiva

- dlouhodobý nehmotný majetek
- dlouhodobý hmotný majetek
- dlouhodobý finanční majetek

Oběžná aktiva

- zásoby
- dlouhodobé pohledávky
- krátkodobé pohledávky
- finanční majetek

Ostatní aktiva

- přechodná aktiva (přechodné účty aktiv)
- dohadné účty aktivní

PASIVA

Vlastní kapitál

- základní kapitál
- kapitálové fondy
- fondy ze zisku
- hospodářský výsledek

Cizí zdroje

- rezervy
- dlouhodobé závazky
- krátkodobé závazky
- bankovní úvěry a výpomoci

Ostatní pasiva

- přechodná pasiva (přechodné účty pasiv)
- dohadné účty pasivní

4.2.1.1 Aktiva v rozvaze

Aktiva jsou soupis majetku účetní jednotky. Aktiva v rozvaze jsou řazena dle likvidity – rychlost možné změny aktiv v hotovost a to od nejméně po nejrychleji likvidní položky. Aktiva jsou zobrazena na levé straně rozvahy spolu s oprávkami a opravnými položkami, které upravují hodnotu těchto aktiv.

V případě **dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku** se jedná o investice, které byly pořízeny jako jednorázový výdaj a bude využíván po delší dobu. Pro promítnutí reálných nákladů majetku, používáme odpisy - dle opotřebení fyzický i morální majetek. Odpisy probíhají dle odpisového plánu, který je vytvořen pro jednotlivé předměty, či skupiny předmětů, zvlášť. Odpisy jsou typický příklad oprávek, který je uveden v rozvaze ve sloupci korekce. **Dlouhodobý finanční majetek** zahrnuje například cenné papíry.

Oběžná aktiva jsou v podniku ta část aktiv, která probíhá takzvaným hotovostním cyklem - zajišťují plynulost reprodukčního procesu.

Proces začíná hotovostí – nákup zásob, materiálu a surovin – zásoby nedokončené výroby – zásoby hotových výrobků – pohledávky – hotovost a tím se kruh uzavírá.

Oběžná aktiva jsou dvojího druhu:

- **věcná podoba** – suroviny, materiál rozpracovaná výroba...,
- **peněžní podoba** – hotovostní peníze, peníze na bankovních účtech, pohledávky a krátkodobé cenné papíry.

4.2.1.2 Pasiva v rozvaze

Pasiva představují krytí aktiv podniku. Definují zdroj pro krytí majetku, tím, že informují, z jakých zdrojů byl majetek pořízen. Jsou zobrazována na pravé straně rozvahy, kde se dále dělí na vlastní a cizí zdroje.

Vlastní kapitál je majetek vložený do firmy a majetek vytvořený činností firmy. Základní položka je základní kapitál - hodnota vkladů vlastníků společnosti. Některé společnosti mají zákonem ustanoveno povinné vytváření základního kapitálu. Jedná se o společnost s ručením omezeným a akciovou společnost. V případě *kapitálových fondů* se jedná o další složku vlastního kapitálu společnosti. *Fondy ze zisku* jsou pak tvořeny

interně ze zisku společnosti. Tyto fondy se dělí na *rezervní fond* a na fondy, které se tvoří na základě rozhodnutí vedení společnosti. V poslední řadě je položka *hospodářský výsledek*.

Dalším pasivem jsou *cizí zdroje*. V tomto případě se jedná o závazky společnosti, kterou společnost musí v určitém období zaplatit. Jedná se například o bankovní poplatky, provize zprostředkovatelům a podobně. Cizí kapitál i přes zadluženost společnosti je výhodnější, než kapitál vlastní. Složkou cizího kapitálu jsou rezervy – vznikají například jako rezervy pro krytí kurzových rozdílů, které představují peníze, které bude muset podnik v budoucnosti vyplatit. Dále se závazky jako cizí zdroje dělí na:

- ***Dlouhodobé závazky, které mají splatnost delší než jeden rok*** – jedná se o emitované dluhopisy, přijaté zálohy, směnky;
- ***Krátkodobé závazky, mají splatnost kratší než jeden rok*** – zde se jedná o závazky vůči dodavatelům, krátkodobé zálohy od odběratelů, závazky vůči zaměstnancům, nebo společníkům.

Poslední zmiňovanou položkou jsou bankovní úvěry a svépomoci. V tomto případě se jedná o dlouhodobé úvěry, které mají splatnost delší než jeden rok, dále úvěry na eskontní směnky. Finanční svépomoci jsou například emitované krátkodobé obligace, cenné papíry a podobně.

4.2.1.3 Výkaz zisků a ztrát

Zobrazuje vztahy mezi výnosy podniku a náklady spojeným s jejich vytvořením. **Výnosy** jsou peněžní částky, které podnik získal působením svých činností za sledované účetní období, bez ohledu na to, zda tyto získané prostředky již byly společnosti proplaceny. **Náklady** jsou pak peněžní částky vynaložené na provoz společnosti za účelem získání výnosů. Stejně jako v případě výnosů nemusejí tyto prostředky být ve sledovaném období proplaceny. Z těchto důvodů nemůže výkaz zisku a ztrát vypovídat o skutečných finančních tocích v podniku. Výkaz zisků a ztrát se pak ještě rozlišuje na provozní a mimořádnou část. [4]

Struktura výkazu zisků a ztrát:

- + tržby za prodej zboží
- náklady na prodané zboží

= *obchodní marže*

- + výnosy z finančních činností
- náklady na finanční činnost

= *finanční výsledek hospodaření*

- + tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb
- náklady související s provozní činností

= *provozní výsledek hospodaření*

- daň z příjmu za běžnou činnost

= *výsledek hospodaření za běžnou činnost*

- + mimořádné výnosy
- mimořádné náklady
- daň z příjmů z mimořádné činnosti

= *mimořádný výsledek hospodaření*

[4]

4.2.2 Cash flow

V případě zisku a ztrát nejsou aktuálně promítnuty konkrétní finanční výdaje. Z těchto důvodů může být firma zisková, i když je ve skutečnosti platebně neschopná. Tento problém je řešen výkazem Cash Flow. Tento výkaz je odkazem skutečných peněžních toků v podniku. [4]

Cash flow zachycuje změny likvidity v těchto oblastech:

- ***Běžná provozní činnost podniku*** – tato oblast zahrnuje všechny možné transakce, které se přímo vztahují k provozní části podniku. Jedná se o příjmy z tržeb, provozní výdaje, platby za závazky, mzdy...;
- ***Investiční činnost*** – jedná se o nákup a prodej neoběžných aktiv;
- ***Finanční činnost*** – půjčky finančního typu, jako jsou směnky, hypotéky, úvěry, dluhopisy... dále pak výplaty dividend a ostatní transakce;

Výkaz Cash Flow se vykazuje dvěma možnými metodami:

- *Přímá metoda* – přímo sleduje příjmy a výdaje ve sledovaném účetním období prostřednictvím pokladny a běžného účtu;
- *Nepřímá metoda* – zde se jedná o peněžní fondy za provozní činnost a hospodářský výsledek je upravován o nepeněžní operace.

4.2.3 Příloha účetní uzávěrky

Příloha účetní uzávěrky doplňuje informace k rozvaze a výkazu zisku a ztrát, a to zejména pro externí uživatele. Poskytuje obraz o skutečném majetku, závazcích společnosti, o její vlastním kapitálu a dále o přehledu o nákladech, výnosech a hospodářském výsledku za sledované období.

V příloze jsou uvedeny následující informace:

- obecné údaje o účetní jednotce,
- informace o účetních metodách, zásadách a způsobech oceňování,
- informace doplňující výkaz zisku a ztrát a rozvahu,
- přehled o cash flow,
- u registrovaných emitentů také změny ve vlastním kapitálu.

4.3 Mezipodnikové srovnávání

Pro provedení seriózní finanční analýzy je důležité tyto výsledky analyzovat a srovnat s průměrnými hodnotami v daném odvětví, nebo jinou konkrétní firmou. Při vybírání srovnávaných okruhů podniků či konkrétního podniku je třeba dodržet následující kritéria: [4]

- **Srovnatelnost ekonomických subjektů**
 - *Oborová srovnatelnost* – zde jsou důležité porovnatelné vstupy, technologie, výstupy a okruhy zákazníků.
 - *Geografické hledisko* – má vliv na cenu surovin, energii, pracovní síly, dopravy...

- **Politické hledisko** – vytváří prostředí pro podniky.
 - **Historické hledisko** – omezení dynamické dle rozvoje technologií, bankovníctví, podmínek obchodování z dřívějších dob...
 - **Ekologické hledisko** – srovnává pouze ekonomické výsledky, které byly dosaženy za odborné péče o životní prostředí.
 - **Legislativní hledisko** – daňové, účetní, celní a další podmínky v dané zemi.
- **Podobnost podniků** – srovnávané podniky si musí být přímo úměrné.
 - **Nehomogenita podniků** – i v případě dodržení všech výše uvedených se může stát, že podniky si nejsou ekonomicky podobné.

Mezipodnikové srovnávání využívá mnoho matematických a statistických údajů. Srovnávání se vždy provádí s průměrnými hodnotami zjištěnými v daném odvětví, případně s nejlepším podnikem a doporučenými hodnotami.

4.4 Metody finanční analýzy

Finanční analýza se rozděluje na dvě základní skupiny:

- **Metody elementární technické analýzy** – využívá základní ukazatele aritmetické operace s ukazateli. Metoda je tedy jednoduchá pro nenáročnost postupů a výpočtů. [6] Dělení ukazatelů dle Sedláčka, který se touto problematikou zabývá [7].
 - Analýza absolutních ukazatelů.
 - Analýza rozdílových ukazatelů.
 - Analýza cash flow.
 - Analýza poměrových ukazatelů.
 - Analýza soustav ukazatelů.
- **Vyšší metody finanční analýzy** – tyto metody vyžadují náročnější matematické postupy a myšlenky. Snaží se zachytit nejen vazby mezi

jednotlivými ukazateli, ale i mezi více podniky. [8]. Jedná se o tyto metody:

- **Matematicko statistické metody** – zahrnují testy odlehlých dat, bodové, regresní a autoregresní modelování. Dále pak empirické distribuční funkce, faktorovou analýzu, analýzu rozptylu, korelační koeficienty, diskriminační analýzu a robustní matematicko-statistické postupy.
- **Nestatistické metody** – například fuzzy množiny, metody založené na alternativní teorii množin, metody matematické logiky, expertní systémy, neuronové sítě atd.

4.4.1 Analýza absolutních ukazatelů

Při hodnocení finanční situace, při využití absolutních ukazatelů se využívají údaje obsažené ve finančních výkazech podniku. Využívá se sestava, výkaz zisků a ztrát, výkaz cash flow a to vše za sledované časové období. Toto uplatnění se nachází v analýze vývojových trendů – v horizontální analýze a v procentním rozboru komponent – vertikální analýze. [7]

4.4.2 Horizontální analýza

Tato analýza porovnává jednotlivé změny ukazatelů v závislosti na čase. Zkoumá procentní změny, ale také změny absolutní. Tyto údaje porovnává po řádcích, proto se nazývá Horizontální analýza. Zjišťuje, jak se změnil vývoj daného ukazatele mezi jednotlivými obdobími. K horizontální analýze se využívá následujících vzorců:

Absolutní změna = ukazatel t – ukazatel $t-1$

Procentní změna = absolutní změna $\times 100$ / Ukazatel $t-1$

U horizontální analýzy lze sestavit postupný vývoj k poměru předchozího období. K tomu se používá řetězový index, případně lze vytvořit poměr ke zvolenému

období, a to se využívá bazický index. Bazický index umožňuje srovnání změn, a to jak absolutních, tak procentních. Do tohoto srovnávání je nutné zohlednit také působení okolních vlivů, jako je například inflace.

4.4.3 Vertikální analýza

Tato analýza posuzuje každou položku účetních výkazů sledovaného podniku vypočítáváním procentního podílu na zvoleném základu. Položky výkazu jsou pak vyjádřeny jako procento z celkových aktiv nebo pasiv podniku. Ve výkazu zisku a ztrát se pak jako základ procentního vyjádření používá velikost celkových výnosů a tržeb. Využívají se účetní výkazy jednotlivých let a řadí se od shora dolů – z toho název vertikální analýza. [9] Význam vertikální analýzy je její nezávislost na okolních vlivech, jako například na inflaci, čímž je možné srovnávat jak časově, tak mezi podniky. [10]

4.5 Analýza rozdílových ukazatelů

Tato metoda slouží k analýze a řízení finanční situace podniku s orientací na jeho likviditu. Označuje se také jako finanční fondy, nebo také fondy finančních prostředků. Analýza se zaměřuje na rozdíl jednotlivých položek aktiv a pasiv v rozvaze. [10]

4.5.1 Čistý pracovní kapitál

Jedná se o nejvíce a nejčastěji používaný rozdílový ukazatel, které úzce souvisí s běžným krátkodobým financováním oběžného majetku podniku. Výpočet se provádí spočítáním rozdílu mezi celkovými oběžnými aktivy a celkovými oběžnými dluhy. Toto porovnání oddělí část finančních prostředků, které jsou určeny na úhradu krátkodobých dluhů, od části, kterou je možné využít jako finanční fond. [11]

K čistému pracovnímu kapitálu existují dva přístupy:

Manažerský přístup – zde se používá pohled ze směru aktiv, která se chápou jako součást oběžného majetku financovaným dlouhodobým kapitálem, vázaným v oběžném majetku podniku. Tento kapitál slouží k zajištění hladkého fungování podniku.

Výpočet čistého pracovního kapitálu:

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobý cizí kapitál}$$

Schéma 1: Čistý pracovní kapitál z manažerského přístupu

Stálá aktiva	Vlatní kapitál
Čistý pracovní kapitál	Dlouhodobý cizí kapitál
Oběžná aktiva	Krátkodobý cizí kapitál

[3] *upraveno*

Vlastnický přístup – pohlíží na čistý pracovní kapitál z pohledu rozhodování o dlouhodobém financování jako na pasiva. Dlouhodobý kapitál by měl být z důvodu citlivého přístupu k financování větší, než stálá aktiva. Tímto přístupem se stanoví, kolik dlouhodobého kapitálu připadne na financování běžné činnosti podniku.

Výpočet čistého pracovního kapitálu:

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = (\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobý cizí kapitál}) - \text{stálá aktiva}$$

Schéma 2: Čistý pracovní kapitál z vlastnického přístupu

Stálá aktiva	Vlatní kapitál
	Dlouhodobý cizí kapitál
Oběžná aktiva	Čistý pracovní kapitál
	Krátkodobý cizí kapitál

[3] *upraveno*

4.6 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů je především díky možnosti rychlého a levného získání informací o základních finančních možnostech podniku pokládána za základní nástroj finanční analýzy. Ukazatele analýzy blíže specifikují vztah, mezi absolutními ukazateli pomocí jejich podílu. Vychází z údajů ve finančních výkazech podniku. [5]

Analýza absolutní se pak věnuje vývoji vertikální a horizontální struktury jednotlivých jevů a tendencích vývoje. Poměrové ukazatele dávají tyto jevy do vzájemných souvislostí. [8]

Mezi hlavní přednosti analýzy poměrových ukazatelů je její schopnost zredukovat hrubě se lišící údaje dle velikosti podniků na komparativní bázi. Teprve tento způsob porovnávání dokáže hodnotit finanční situaci konkrétního podniku s jinými společnostmi rozdílné velikosti a dokáže také porovnat podnik samotný s jeho historickými daty. [12]

Dle zaměření poměrových ukazatelů se rozdělují do několika skupin a podskupin.

4.6.1 Ukazatele rentability podniku

Ukazatele rentability patří mezi nejoblíbenější indikátory hodnocení podniku. Tyto ukazatele poměřují celkový zisk ekonomiky podniku s vyšší podnikových zdrojů. Ukazatel se také používá k určení míry zisku k investovanému kapitálu. [8]

Pro určení finanční analýzy se nejčastěji používají tři kategorie zisku:

EAT – Earning after Taxes – čistý zisk po zdanění, jedná se o hospodářský výsledek za účetní období.

EBT – Earning before Taxes – zde se jedná o zisk před zdaněním. Tento zisk je tedy zvýšený o daň z příjmu za mimořádnou a běžnou činnost. Důležitost tohoto zisku je při hodnocení trendový analýzy.

EBIT – Earning before Interest and Taxes – zisk před zdaněním a úroky, zvýšený o nákladové úroky – zde dochází k měření efektu podnikatelské činnosti.

Schéma 3: Nejpoužívanější kategorie zisku

ZISK
Hospodářský výsledek za účetní období (EAT) + daň z příjmu za mimořádnou činnost + daň z příjmu za běžnou činnost
= Zisk před zdaněním (EBT)
+ nákladové úroky
=Zisk před úroky a zdaněním (EBIT)

[4] *upraveno*

Nejpoužívanější ukazatele rentability:

- **ROE (Return on Equity) – rentabilita vlastního kapitálu**

$$\text{ROE} = \text{EAT} / \text{Vlastní kapitál}$$

Jedná se o efektivnost reprodukce kapitálu, který je akcionáři či vlastníky vložen do podniku. Vlastníkům se jedná především o vytvoření zisku z kapitálu.

Pro investory se jedná o důležitý ukazatel, zda se do podniku vyplatí investovat, zda riziko není příliš velké. Z tohoto důvodu by výsledná rentabilita měla být vyšší, než bezriziková investice v podobě výnosu ze státních dluhopisů.

Trvale příliš nízká hodnota ukazatele by nutně vedla ke ztrátě hodnoty podniku a jeho následný zánik. Pro investory by v tomto případě byla návratnost a ziskovost investic velice nízká a odmítli by do podniku investovat prostředky.

Naopak v případě velmi nízkého vlastního kapitálu podniku nebo dokonce ztrátového podniku je vypovídající schopnost tohoto ukazatele velice nízká. V těchto případech by výpočet dosahoval extrémně vysokých a nevypovídajících hodnot. [13]

- **ROA (Return on Assets) – rentabilita aktiv**

$$\text{ROA} = \text{EBIT} / \text{Aktiva}$$

Tento ukazatel poměří zisk s veškerými aktivy ze všech zdrojů investovanými do podniku. Výpočet s použitím EBITu je nejobsáhlejší a nejlépe vypovídající ukazatel. EBIT měří hrubou produkční sílu aktiv před odpočtem daní a nákladových úroků. Tím je výpočet dobře vypovídající a může srovnávat ekonomickou efektivitu s různými

podniky, fungujícími v jiných daňových podmínkách, či využívajícími cizí zdroje k financování. [3]

- **ROCE (Return on Capital Equity) – rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu**

$$\text{ROCE} = \text{EBIT} / \text{Vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé závazky}$$

Ukazatel ROCE je svou vypovídající schopností srovnatelný s ROA. Jediný rozdíl mezi ROCE a ROA je v tom, že se zaměřuje na dlouhodobý kapitál a vylučuje neúročené cizí zdroje. Tím tento ukazatel vypovídá o schopnosti výnosů z dlouhodobých zdrojů a investorům vypovídá o alternativní možnosti investic.

- **ROS (Return on Sales) – rentabilita tržeb**

$$\text{ROS} = \text{EAT} / \text{tržby}$$

ROS slouží k tržnímu ohodnocení výkonů podniku za určité časové období. Vypovídá, jaký zisk dokáže podnik vytvořit z jednotky tržeb.

4.6.2 Ukazatele aktivity podniku

Tyto ukazatele slouží k vyměření efektivnosti a intenzitě hospodaření podniku. Měřením rychlosti obratu jednotlivých složek ukazatel hodnotí vázanost kapitálu.

Pokud je výsledný ukazatel vypovídající o vysokém počtu aktiv, je podnik neefektivní, protože mu vznikají velké a zbytečné náklady a tím nižší zisk.

V případě nedostatku aktiv zapříčiní nemožnost využít všechny podnikatelské příležitosti a podnik tím přichází o potencionální zisk. Ukazatele aktivity tedy ukazují vázanost kapitálu aktiv a pasiv.

Nejvyužívanější ukazatele:

- **Obrat celkových aktiv**

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \text{Roční tržby} / \text{aktiva}$$

Jedná se o měření efektivnosti a počtu obrátek za rok, celkových aktiv podniku. Výsledek tohoto ukazatele hovoří o schopnosti podniku generovat zisk ze zdrojů, které má k dispozici. Ukazuje, jak je podnik schopen vygenerovat zisk na každou korunu vložených aktiv. Pokud je výsledek výpočtu vyšší než 1, podnik vykazuje zisk. V opačném případě se jedná o ztrátovost podniku a ten by měl na situaci reagovat. [5]

- **Doba obratu zásob**

$$\text{Doba obratu zásob} = \text{Průměrná zásoba} / \text{denní tržby}$$

Výsledkem výpočtu tohoto ukazatele je počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podniku. V případě výrobků se pak jedná také o ukazatel likvidity - počet dnů, za které se výrobky promění v tržby. Výsledek by měl být co nejvyšší a tím ukazovat na vysokou obrátkovost zásob a výrobků. Při vysoké obrátkovosti jsou jednak nižší náklady na skladování, ale také nejsou finanční prostředky vázány v zásobách či ve výrobcích.

4.6.3 Ukazatele zadluženosti podniku

Jde o ukazatel vypovídající o vztahu mezi vlastními zdroji financování a podniku a jeho cizími zdroji. Pokud je podnik vysoce zadlužený, může tato situace dostat podnik do finančních problémů. Na druhé straně ale nemusí vždy znamenat problém. Vysoká zadluženost může v některých případech přispívat k vyšší rentabilitě vlastního kapitálu.

Pro využití tohoto ukazatele s vypovídající hodnotou je nutné spolu s tímto ukazatelem využít i ukazatel likvidity. Tímto způsobem se určí optimální způsob zdrojů financování. [15] Mezi nejvíce využívané ukazatele patří:

- **Celková zadluženost podniku**

$$\text{Míra celkové zadluženosti} = \text{Cizí zdroje} / \text{Aktiva}$$

Výpočet uvedeného ukazatele může být označován jako ukazatel věřitelského rizika. S růstem celkové zadluženosti se zvyšuje pravděpodobnost pádu podniku do finančních problémů a s tím související platební neschopností.

Proto bývá věřiteli spíše vyhledáván podnik s nízkou celkovou zadlužeností.

V kontrastu s touto skutečností se jeví fakt, že naopak vlastníci dávají přednost využití cizích zdrojů, protože v tom případě může podnik dosáhnout vyššího procenta rentability celkového kapitálu, než je dané procento z vložení cizího kapitálu. [12]

- **Běžná zadluženost podniku**

Běžná zadluženost = Krátkodobý cizí kapitál / aktiva

Na rozdíl od dlouhodobé zadluženosti poměřuje cizí kapitál a celková aktiva podniku.

4.6.4 Ukazatele likvidity podniku

Likvidita je schopnost podniku hradit své závazky včas. Jedná se o všechny prostředky, které má daný podnik k dispozici a vypovídá o solventnosti podniku.

Důležitost tohoto ukazatele spočívá v posouzení zdraví a rovnováhy podniku.

Pokud je likvidita příliš vysoká, vypovídá, že finanční prostředky jsou vázány v aktivech a tím dochází k nižší rentabilitě. Likvidita by proto měla být vyvážená.[3] Nejčastěji používané ukazatele likvidity:

- **Běžná likvidita**

Běžná likvidita = Oběžná aktiva / Krátkodobé závazky

Jedná se o schopnost podniku uhradit své závazky, pokud by okamžitě proměnil všechny oběžná aktiva na hotovost.

V tomto případě se nebere v úvahu struktura aktiv z hlediska likvidity a neuvažuje o struktuře závazků z ohledu na dobu splatnosti. Tím je vypovídající schopnost značně omezena. Ukazatel tedy spíše vypovídá o budoucí solventnosti daného podniku. Výsledkem výpočtu by měla být hodnota vyšší, než 1,5.

- **Pohotová likvidita**

$$\text{Pohotová likvidita} = \text{Oběžná aktiva} - \text{zásoby} / \text{Krátkodobé závazky}$$

Při určování pohotové likvidity se vypočítají peněžní prostředky, které jsou buď v hotovosti, nebo na běžných účtech podniku. Dále zahrnuje krátkodobé cenné papíry a krátkodobé pohledávky.

V tomto případě by výsledek výpočtu neměl klesnout pod 1. [5]

- **Okamžitá likvidita**

$$\text{Okamžitá likvidita} = \text{Peněžní prostředky} + \text{ekvivalenty} / \text{Krátkodobé závazky}$$

Ukazuje schopnost podniku hradit své závazky k aktuálnímu času. Jedná se o nejpřesnější výpočet likvidity podniku. Jsou to peníze na účtech, v hotovosti a volně obchodovatelné krátkodobé cenné papíry, splatné dluhy a šeky. Výsledek výpočtu okamžité likvidity by se měl pohybovat od 0,2. [5]

4.6.5 Provozní ukazatele podniku

Tyto ukazatele sledují vývoj základní činnosti podniku. Slouží také ke sledování analýzy vývoje ekonomické stránky podniku.

Podstatou vkládaných dat jsou především náklady. Nejčastěji používané ukazatele:

- **Mzdová produktivita**

$$\text{Mzdová produktivita} = \text{výnosy} / \text{mzdy}$$

V tomto případě se počítají výnosy, které připadají na korunu vyplacených mezd zaměstnancům. Trend tohoto ukazatele by měl být jednoznačně rostoucí.

- **Ukazatel stupně odepsanosti (odpisy DHM)**

$$\text{Opotřebovanost DHM} = \text{DHM v zůstat. cenách} / \text{DHM v pořiz. cenách}$$

Kolik % je DHM v průměru již odepsán. V případě nepříznivého podniku se jedná o stárnutí podniku. [5]

- **Vázanost zásob na výnosy**

$$\text{Vázanost zásob na výnosy} = \text{zásoby} / \text{výnosy}$$

Nutnost nejnižší hodnoty výsledku. Zachycuje objem zásob vázaný na 1Kč výnosů.

- **Nákladovost výnosů**

$$\text{Nákladovost výnosů} = \text{náklady} / \text{výnosy}$$

V tomto případě se jedná o hodnotu, která odpovídá, jak jsou výnosy podniku zatíženy celkovými náklady. [5]

4.7 Kvalitativní analýza

4.7.1 Bankrotní model – Index IN

Model byl vypracován přímo pro české prostředí, kde hodnotí finanční důvěryhodnost a výkonost českých podniků. Model vznikl analýzou 24 matematicko-statistických modelů pro hodnocení podniku a byly použity zkušenosti z více jak 1000 českých firem. Model zahrnuje více poměrových ukazatelů a každému z nich je přiřazena váha dle váženého průměru pro dané období. Index neustále prochází vývojem. Poslední verzí je Index IN05, který vychází z dat podniků z roku 2004. [14]

Výpočet modelu Index IN05:

$$IN05 = 0,13A + 0,04B + 3,97C + 0,21D + 0,09E$$

A = aktiva/cizí zdroje

B = zisk před zdaněním a úroky/nákladové úroky

C = zisk před zdaněním a úroky/aktiva

$D = \text{celkové výnosy} / \text{aktiva}$

$E = \text{oběžná aktiva} / (\text{krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci})$

Výsledky:

$IN > 1,6 \rightarrow$ dobrá finanční situace firmy

$0,9 < IN < 1,6 \rightarrow$ šedá zóna s neurčitými výsledky

$IN < 0,9 \rightarrow$ firma ohrožena finančním bankrotem

[18]

4.7.2 Bonitní model – Kralickův Quicktest

Kralickův Quicktest je jednoduchá analýza s výbornou vypovídající hodnotou. Při tvorbě tohoto modelu se vyberou 4 oblasti analýzy – test stability, rentability, likvidity a výsledku hospodaření. Oblast, která je nejméně rušena ostatními vlivy a navíc reprezentativně vypovídá o výkazu zisků a ztrát, je pak zvolena jako výchozí. Tímto způsobem pak dochází k výpočtu vypovídající a vyvážené finanční a výnosové stability podniku. [3] Test používá následující ukazatele:

- **Kvóta vlastního kapitálu**

Kvóta vlastního kapitálu = Vlastní kapitál / celková aktiva

Uvedená kvóta popisuje dlouhodobou finanční stabilitu a udává, jak moc je podnik schopen pokrýt své potřeby z vlastních zdrojů. Nabízí vyjádření kapitálové síly podniku a jeho dluhů k celkovým aktivům. [5]

- **Doba splácení dluhu z CF**

Doba splácení dluhu = krátkodobé + dlouhodobé závazky + fin. majetek / Bilanční cash flow

Uvádí dobu, za kterou je podnik schopen hradit svoje závazky.

- **Rentabilita celkového kapitálu (ROA)**

ROA = HV po zdanění + úroky / Celková aktiva

Uvádí výnosovou schopnost podniku.

- **Cash flow v procentech tržby**

$$\text{Cash flow v procentech tržby} = \text{Cash flow} / \text{tržby}$$

Stejně jako v předchozím případě – rentability celkového kapitálu, test uvádí výnosovou schopnost podniku.

Každý z těchto ukazatelů poté prochází následující tabulkou, ze které se určí určitý počet bodů a výsledek je pak aritmetický průměr dle jednotlivých ukazatelů. Výpočet se používá pro výnosovou schopnost podniku a odhad finanční stability podniku. [3]

Schéma 4: **Kralickův Quick test:**

Ukazatel	Konstrukce ukazatele	Vyhodnocení ukazatele	Počet bodů
R1	Vlastní kapitál / Aktiva celkem	0,3 a více	4
		0,2 - 0,3	3
		0,1 - 0,2	2
		0,0 - 0,1	1
		0,0 a méně	0
R2	(Dluhy celkem - Peněžní prostředky) / Provozní cash flow	3 a méně	4
		3 – 5	3
		5 – 12	2
		12 – 30	1
		30 a více	0
R3	Zisk před zdaněním a úroky / Aktiva celkem	0,15 a více	4
		0,12 - 0,15	3
		0,08 - 0,12	2
		0,00 - 0,08	1
		0,00 a méně	0
R4	Provozní cash flow / Provozní výnosy	0,1 a více	4
		0,08 - 0,1	3
		0,05 - 0,08	2
		0,00 - 0,05	1
		0,00 a méně	0

Hodnocení finanční stability: FS = (R1 + R2) / 2

Hodnocení výnosové situace: VS = (R3 + R4) / 2

Hodnocení celkové situace: CS = (FS + VS) / 2

Velmi dobrý podnik: 3 a více

Špatný podnik: 1 a méně

[18]

4.7.3 Ukazatele produktivity práce

Ukazatel hodnotí vynakládání pracovní síly zaměstnanců podniku. Ukazatele umožňují z časového hlediska hodnotit, zda produktivita roste, či naopak klesá. Rozlišujeme následující možnosti výpočtu produktivity práce:

- **Produktivita práce z přidané hodnoty**

Přidaná hodnota zaměstnance = Přidaná hodnota / počet zaměstnanců

Udává, jaký objem byl jedním zaměstnancem v průměru vytvořen.

- **Produktivita práce z tržeb**

Produktivita práce z tržeb = tržby / Počet zaměstnanců

Objem tržeb, připadajícího v průměru na jednoho zaměstnance podniku.

4.8 SWOT analýza

SWOT analýza slouží ke zhodnocení nejen finanční situace podniku na základě rozboru vnitřního a vnějšího prostředí, a dále také na základě rozboru silných a slabých stránek podniku, příležitostí a hrozeb podniku. Dále hodnotí konkurenční výhody. [16]

SWOT analýza rozebírá úspěšnost strategie podniku a její schopnost vyrovnat se s nástrahami okolí a vyzdvihuje silné a slabé stránky podniku.

Pro znázornění analýzy se používá grafické zobrazení v podobě tabulky – případně kvadrantů, nebo také jako matice. Každý tento kvadrant obsahuje možnosti strategie. Pro ilustraci síly působení pro podnik se používá číselná stupnice. [16]

Pro její přehlednost se uvádí na závěr celkové analýzy, jako celkové shrnutí.

Schéma 5: **SWOT matice:**

SWOT		
	S TRENGTHS (Silné stránky)	O PPORTUNITIES (Příležitosti)
Přednosti	MOŽNOSTI Podmínky, kterými jsme schopni úspěšnou realizaci cíle podpořit <i>Co nám to usnadní?</i>	PŘÍLEŽITOSTI co bude zlepšeno, čeho bude realizaci cíle dosaženo <i>Co se tím zlepší?</i>
Nedostatky	WEAKNESSES (Slabé stránky) RIZIKA podmínky, které mohou dosažení cíle zmařit <i>Co nám to znesnadní?</i>	T HREATS (Hrozby) HROZBY které nás nutí realizovat, nebezpečné možnosti, které by nás čekaly <i>Co nás k tomu nutí?</i>
	Vnitřní	Vnější

[19]

4.9 Náklady v podniku

4.9.1 Charakteristika a definice nákladů

Pro definici nákladů existuje celá řada definic. Jednou z mnoha lze náklad definovat jako vědomé vynaložení zdrojů za účelem získání požadovaného ekonomického prospěchu. Náklady jsou spotřeba surovin, materiálů, energií, práce lidí a odpisů.

Sledováním nákladů se dá v každém podniku určit směr, kterým se vydat pro co nejefektivnější zhodnocování svých prostředků.

Další přínos ve sledování nákladů spočívá v zjištění hospodářského výsledku společnosti. Tím je možné rozhodovat o budoucím vývoji podniku a také ve stanovení optimálních cen a určení konkurenceschopnosti na trhu.

Chápání nákladů:

- **Finanční chápání nákladů** – závislé přímo na účetnictví společnosti. Jedná se o vynaložené peníze a předpokládaný zisk - pouze zdroje vynaložené skutečnými penězi.
- **Hodnotové chápání nákladů** – podléhá manažerskému účetnictví. Jsou to náklady, vyjadřující konkrétní hodnotu, vynaložené za účelem ekonomického zisku. Mají vazbu na konkrétní objekt nebo činnost.
- **Ekonomické chápání nákladů** – náklady obětované příležitosti. [1]

4.9.2 Členění a rozdělení nákladů

Pro účelné využití nákladů je nutné jejich prvotní rozčlenění, přiřazení konkrétnímu časovému období, místu a výkonu.

Základní členění ve finančním účetnictví:

1. Dle druhů:

- **Materiálové** – spotřeba materiálu, surovin, energií, paliv a opotřebením dlouhodobého majetku,
- **Pracovní** – výplaty platů zaměstnanců, odvody sociálního a zdravotního pojištění,
- **Finanční** – nájemné, pojistné, některé daně, bankovní výlohy, úroky...

V tomto případě se jedná o náklady prvotní, protože vstupují do podniku v jakémkoliv čase, projevit se mohou až později, ale hlavně vznikají spotřebou externích subjektů.

2. Dle oblastí vzniku:

- **Provozní** – položky, spojené přímo s výrobní činností (spotřeba materiálu, mzdy, energie, služby, osobní náklady, odpisy...),
- **Finanční** – položky spojené s financováním (úroky, kurzové ztráty, pojistné, bankovní výlohy),

- **Mimořádné** – jedná se o položky, které jsou pouze následkem mimořádné události (manka, škody, likvidace kalamit).

Tyto oblasti využívá finanční účetnictví v účtové osnově pro tvorbu nákladových analýz a pro zjištění hospodářského výsledku firmy.

3. Dle způsobu vynaložení a obratu hodnoty v podniku

- **Prvotní (externí)** – poprvé vstupují do společnosti (spotřeba nakoupeného materiálu, mzdy, finanční náklady),
- **Druhotné (interní)** – vstupují do výrobního procesu opakovaně (spotřeba vlastních polotovarů a vlastních výrobků).

Důležitost tohoto členění spočívá v kontrolní činnosti, kdy se srovnává skutečná spotřeba a normativní spotřeba. Tím se zjistí efektivnost konkrétní nákladové úrovně.

4. Členění dle kalkulačních položek

- **Přímé** – lze jednoznačně určit, jaké množství bylo vynaloženo (spotřeba materiálu, mzda řidiče na konkrétní jednotku výkonu...),
- **Nepřímé** – jsou vynaložené pro více kalkulačních úseků. (administrativní materiál, pojistné, úroky, odpisy budov, odměny vedoucích pracovníků).

Toto členění se používá z důvodu potřeby zahrnutí konkrétních nákladů na výrobu konkrétního výrobku. Pro výrobu každého výrobku tedy vznikají náklady přímé v podobě spotřeby materiálu a podobně, ale vzniká také potřeba rozvrhnout náklady na režii, jako je plat managementu, obchodního oddělení a podobně.

Tyto nepřímé náklady jsou tedy přiřazovány pomocí rozvrhové základny, kdy je určen poměr rozpočítávání na jednotlivé výkony. Základna obsahuje konkrétní finanční údaj – mzdu dělníka nebo neutrální jednotky – například strojové jednotky. Toto rozložení se nazývá kalkulační vzorec.

5. Dle vztahu k produkci

- *Lineární (proporcionální)* – stejný růst nákladů, jako produkce,
- *Progresivní (proporcionální)* – rychlejší růst, než produkce,
- *Degresivní (podproporcionální)* – pomalejší růst, než produkce,
- *Degresivně progresivní (smíšené)* – při růstu produkce se postupně objevují všechny předcházející případy.

Ve členění dle vztahu k produkci se jednotlivé náklady vyvíjí různě. Některé náklady jsou stálé a neměnné, zde se jedná o **fixní náklady**. Jsou to například náklady na nájem, mzdy, administrativu a nemají vliv na výši produkce.

Náklady, které jsou závislé na výši produkce, se nazývají **variabilní náklady**. Jejich skutečný objem je čitelný v účetnictví – náklady přímé, ale i část nepřímých.

6. Členění z hlediska rozhodování

- *Relevantní* – jsou přisouzeny konkrétnímu rozhodnutí a jsou rozhodnutím ovlivnitelné. Používají se, když je možné více možností rozhodnutí.
- *Irelevantní* – jsou také přisouzeny konkrétnímu rozhodnutí, ale dané rozhodnutí nemá vliv na jejich výši.
- *Ovlivnitelné* – jsou dány rozhodnutím dané možnosti,
- *Neovlivnitelné* – nelze je rozhodnutím ovlivnit, jedná se například o náklady v minulosti již vynaložené, jako jsou výzkum a vývoj, odpisy majetku...,
- *Náklady připisované danému rozhodnutí* – veškeré náklady spojené s učiněným rozhodnutím,
- *Náklady přírůstkové* – vznikají vynaložením dalších nákladů v již dosaženém stavu.

Ty se dále rozlišují: *náklady celkové* – kompletní sledované období.

náklady mezní – náklady spojené s rozšířením produkce o jednotku,

- *Náklady oportunitní* – náklady opěťované příležitosti. Jsou to fiktivní náklady při jiném, než učiněném rozhodnutí,

- *Náklady explicitní* – náklady skutečně zaplacené. Je to konkrétní výdaj peněžních prostředků – například nákup materiálu,
- *Náklady implicitní* – nejsou ve skutečnosti vynaloženy. Náklady vzniklé v případě jiného, než daného rozhodnutí.

Všechny možnosti rozhodnutí znamenají budoucí náklady a výnosy. Rozhodnutí se tedy snaží zohlednit požadovaný směr ekonomického vývoje společnosti. [17]

5 Společnost Autobus s.r.o.

5.1 Představení společnosti – základní údaje

Založení společnosti Autobus s.r.o. proběhlo v České republice v roce 1991. Zakladatelem společnosti byla firma Ing. Patrik Group, která funguje na Rakouském trhu od roku 1932. V době svého založení měla Rakouská mateřská společnost jediný autobus. K dnešnímu dni společnost Ing. Patrik Group vlastní cca 700 autobusů a neustále se rozšiřuje. Firma je stále v majetku soukromé osoby – rodinné firmy a jedná se o největší autobusovou společnost v Evropě, která je v majetku soukromníka. Po svém založení se firma začala velice rychle rozrůstat, a proto po několika málo letech provozu firma ještě založila pobočku v Rakouském Salzburku. Společnými silami velice ovlivnili trh v autobusové dopravě na území Rakouska. V dnešní době společnost kromě příležitostné autobusové dopravy, jako jsou zájezdy na dovolené, poznávací zájezdy a okružní jízdy, provozuje také linkovou autobusovou dopravu. Ing. Patrik Group také částečně zajišťuje městskou hromadnou dopravu ve Vídni a některých dalších městech. Krédo firmy je od prvních dnů od svého založení zajišťovat takové služby, které se budou od konkurence lišit. Jsou používány autobusy luxusních značek, řidiči jsou vždy řádně ustrojeni a jejich přístup je na nejlepší možné úrovni.

5.2 Představení společnosti – Pražská pobočka

Začátkem devadesátých let, kdy došlo v Čechách k sametové revoluci, ucítilo vedení firmy příležitost k rozšíření svých poboček. Byla tedy založena pobočka v Praze a v maďarské Budapešti. Postupem let se ještě firma rozšířila do slovenské Bratislavy a švýcarského Curychu.

V roce 1991 tedy došlo k založení pobočky v Praze, kde byla nejprve otevřena inomingová část, tedy část pro příchozí klientelu a za krátkou dobu poté vzniklo i oddělení autobusové dopravy. Toto oddělení začínalo nejprve s pěti luxusními autobusy. S luxusními autobusy, profesionálním přístupem personálu a řidičů došlo na českém trhu k malé revoluci. Odliv svých zákazníků pocítili nejen malí dopravci, kteří

klienty oslňovali cenou, ale také velké firmy, které již nedokázaly svým vozovým parkem nadále konkurovat. Značky autobusů jako je Setra nebo Mercedes se na českém autobusovém trhu v té době jinak nevyskytovaly. V této době ale začaly vzrůstat nároky klientů a tak příchod této společnosti byl, hlavně pak pro americkou klientelu, velice kladně přijat.

Incomingová část firmy pak nabízela a zajišťovala pouze renomované hotely známých značek a využívala certifikované a vyzkoušené průvodce. Celým balíčkem a úrovní svých služeb se pak firma velice rychle rozrůstala.

Firma se ale nezaměřovala pouze na menší skupiny a jednotlivce, ale mezi její hlavní cíl patřily kongresové akce v Praze a okolí. Rozsahem a kvalitou svých služeb, bylo pravidlem poskytnout bezkonkurenční servis, jako je ubytování, konferenční prostory, catering a samozřejmě autobusovou dopravu.

Vzhledem k rychlému rozšíření celé firmy a její úspěšnosti se rakouské vedení rozhodlo v české republice pak dále expandovat a založilo ještě společnost Okružky s.r.o., která se specializovala na pravidelné vícejazyčné okružní jízdy a výlety pro zahraniční klientelu. I v případě této nové dceřiné společnosti se podařilo ovlivnit zdejší trh a zajistit expanzi firmy.

Z důvodu kvality všech dceřiných pražských společností a velice dobré pověsti firmy bylo ve své době pracovat pro jakoukoliv z poboček otázkou prestiže. Také platové ohodnocení bylo na nadstandardní úrovni.

Incomingová pobočka v Praze skupuje ostatní značky za účelem rozšíření svého pole působnosti a rozšíření palety nabízených služeb. Incomingová část společnosti zaměstnávala 15 lidí na stálý pracovní poměr. V současné době je jiný trend. Vedení společnosti se rozhodlo šetřit a výsledkem bylo zjištění, že má nadstav zaměstnanců. Po proběhlých změnách zaměstnává již 9 opravdu kvalitních lidí na odpovídající úrovni.

V roce 2009 došlo k oddělení autobusové části firmy a vznikla dceřiná společnost Autobus s.r.o., která je také předmětem této diplomové práce.

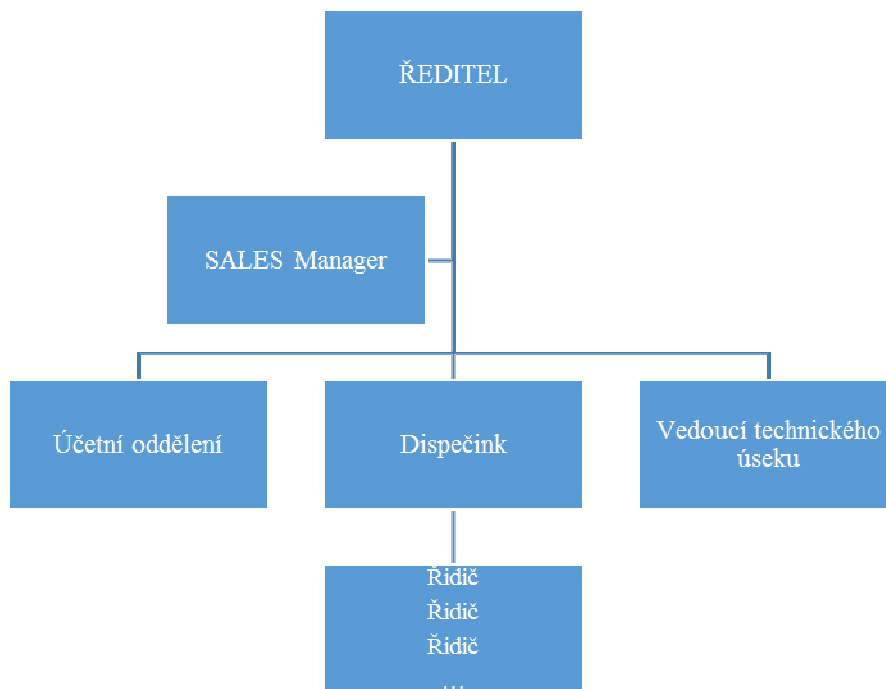
Společnost Autobus s.r.o. disponuje rozsáhlým vozovým parkem, s mnoha možnostmi velikostí, a to značek Ford, Mercedes-Benz a Setra. Všechny autobusy jsou v perfektním stavu, jsou průběžně obměňovány a jsou vybaveny dle nejpřísnějších standardů, jako jsou bezpečnostní pásy na všech sedadlech a další bezpečnostní prvky

jako ABS a ESP. Mezi další komfortní výbavu větších busů pak patří minikuchyňka, WC, lednice, CD/DVD a podobně.

5.3 Struktura společnosti a další vývoj

Počet zaměstnanců je závislý na roční době, protože cestovní ruch má cyklické výkyvy, a také na aktuální situaci na trhu. V současné době zaměstnává 38 lidí. Do tohoto týmu patří dva dispečeri, sales manažer, fakturantka a vedoucí technického úseku. Ředitel a účetní oddělení mají všechny pražské dceřiné pobočky společně.

Schéma 6: **Organizační a řídicí struktura firmy**

Zdroj: autor

Před dvěma lety se společnost rozhodla přejít ze starého, dokonce se dá říct i zastaralého způsobu práce na nový systém. Starý systém spočíval v ručním zapisování všech údajů o objednávkách na několik různých formulářů, kde se velmi snadno způsobila chyba vlivem lidského faktoru. Nový systém je plně elektronický a online.

Umožňuje tedy kontrolu objednávek a zadávané práce kdykoliv, ze kteréhokoliv místa na zemi. Tato změna byla pro firmu velice odvážná a největší v historii pražských poboček. Zavedení nového systému si vyžádal i personální změny v kmeni firmy, kdy již není potřeba fakturační oddělení jako takové, ale fakturantka je zároveň pracovní obchodního oddělení a má na starosti přijímání nových objednávek. Tato změna přinesla úsporu ve mzdových nákladech, docílilo se efektivnějšího využití autobusů, čímž došlo ke snížení spotřeb pohonných hmot a nutnosti objednávat externí dopravce.

Ceny nabízených služeb byly v minulosti vzhledem k vyšší kvalitě služeb nastaveny na vyšší hladinu. Situace na trhu během několika posledních let se ale postupně mění. Část klientely preferuje hlavně nízkou cenu, zatímco druhá je ochotna za kvalitu zaplatit. Filosofie firmy je v současné době orientována hlavně na druhou skupinu, bohužel její kmen stále slábne.

Již několik let tedy vedení firmy uvažuje, jak se k danému problému postavit. Méně náročná klientela se velice rozšiřuje a není možné ji ignorovat. Ta ale není ochotna za vyšší standard zaplatit. Za nižší cenu zase není možné s drahými autobusy dlouhodobě fungovat. Pokud tedy chce společnost využít tuto obchodní příležitost, je nutné tento problém co nejdříve vyřešit.

Z tohoto důvodu se připravuje novinka, a to rozdělení autobusů na dvě třídy.

První třída bude zahrnovat autobusy kvalitní a bezpečné, avšak na ekonomické úrovni. To se bude projevovat hlavně v horší výbavě autobusů a tím pádem nepatrně horším komfortem cestování. I tak se ale bude stále jednat o kvalitní dopravu.

Druhá třída bude zahrnovat luxusní autobusy, které by měly kvalitou sahat ještě o něco výše, než autobusy používané v současnosti. Tyto nové stroje by měli oproti současné výbavě ještě zahrnovat sedadla potažená kůží, nebo například WIFI na palubě autobusů apod.

Zatímco incomingová část firmy sídlí v samotném centru Prahy, autobusová společnost sídlí na okraji města. Zde má firma kanceláře, kde sídlí dispečink a rozsáhlé parkovací plochy s dílnami a kanceláři pro vedoucího technického úseku.

Jak již bylo zmíněno, hlavní část klientely, kterou firma disponuje, jsou renomované zahraniční firmy, které si potrpí na vysoký standard služeb. Jedná se o společnosti jako je TAUCK, AMA WATERWAYS, VIKING RIVER CRUISES, APT

TOURING a podobně. Tyto společnosti firmě přinášejí 90% obratu a dá se říct, že společnost je díky těmto dodavatelům živá.

Jelikož práce v cestovním ruchu je velice nárazová a nepředvídatelná, není vždy možné vše pokrýt vlastními autobusy. Z tohoto důvodu firma používá externí dopravce, kteří jí vypomohou v případě velkého množství práce. Bohužel v minulosti často docházelo k plýtvání a externí autobusy se najímaly zbytečně, a to jen díky nezájmu zaměstnanců hledat nejefektivnější způsob využití vlastního autobusu. Mezi tyto dopravce patřila společnost Whitetrans, která disponuje sice staršími autobusy, ale má rozsáhlý vozový park a je schopna kdykoliv uspokojit poptávku společnosti Autobus s.r.o. po dalších autobusech. Hlavní společností dodávající menší autobusy je zase společnost MIKOCAR sídlící v Praze a disponující větším množstvím osobních vozů a autobusů do 20ti míst.

5.4 Ekonomický vývoj společnosti

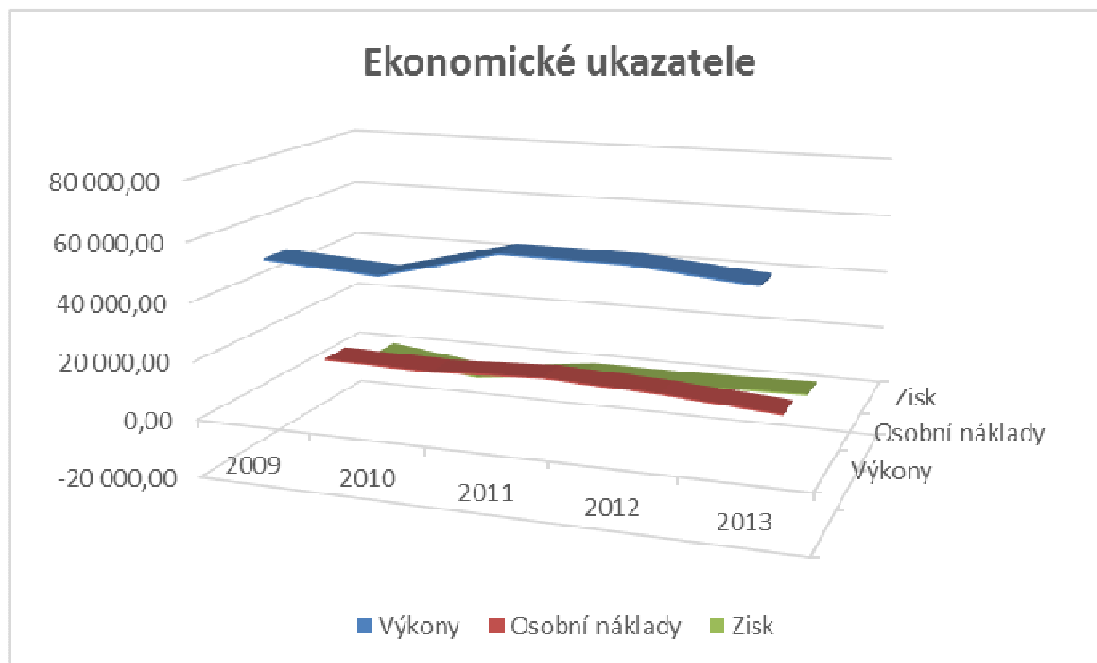
Ekonomický vývoj společnosti je sledován za posledních 5 let. Za celou dobu se vývoj projevuje jako značně rozkolísaný. V prvních letech je ekonomická stránka podniku velice poznamenána pořízením 4 nových autobusů Setra, hlavně pak jejich následným odpisům.

Tabulka1: Ekonomické ukazatele společnosti Autobus s.r.o. za rok 2009 – 2013
v tis. Kč:

	2009	2010	2011	2012	2013
Výkony	53 263,89	50 894,50	60 874,82	60 709,35	57 435,62
Osobní náklady	8 899,98	8 277,06	10 070,97	8 625,94	5 931,91
Zisk	307,77	-4 731,41	32,67	100,13	1 067,70

Pramen: Přehled zisků a ztrát společnosti za období 2009 - 2013

Graf 1: **Ekonomické ukazatele společnosti Autobus s.r.o. za rok 2009 – 2013**
v tis. Kč:

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

Dle přiložených dat je zřejmé, že v prvním roce byla firma zisková. Ve druhém roce sledovaného hospodaření byla firma ztrátová. Hlavním důvodem této ztráty byly nejen vysoké odpisy autobusů, ale hlavně prodělaná ekonomická recese, která se teprve stihla promítnout do hospodaření společnosti. Dalším důvodem špatného hospodaření bylo nevhodného vytěžování vlastních autobusů a tím zbytečného předprodávání práce konkurenci. Tato skutečnost jen uspíšila a ztraktivnila příchod nového informačního systému do podniku.

Další sledované roky pak pro firmu znamenaly pozvolné zvyšování zisku, až v posledním sledovaném roce zisk od předešlých let výrazněji vzrostl.

Výkony jsou po celé sledované období poměrně vyrovnané s dlouhodobým nárůstem. Pouze rok 2011 a 2012 znamenal nárůst, podniku se začínalo opět dařit a znamenalo to zvýšení odbytu svých služeb. Jedním z důležitých faktorů, které nejsou v přiložené tabulce vidět, je rozprodávání starších autobusů, které naopak ekonomiku firmy zlepšilo. Důvod prodeje autobusů je prodělaná ekonomická recese, která znamenala pro cestovní ruch velký útlum. To se samozřejmě projevilo na nevytížení strojů a tím ke zbytečným výdajům.

Osobní náklady společnosti jsou za celou dobu na podobné úrovni. Během sledovaného období se pozvolna zvyšují až do roku 2011, kdy jsou nejvyšší a poté mají poměrně rychlou sestupnou tendenci. Tato změna je dána paradoxně prodělanou recesí, kdy slabší autobusové společnosti neunesly ztrátu zákazníků. Dalším důvodem bylo také zlepšení hospodaření firmy.

Menší autobusové společnosti provozující jen jeden či dva autobusy získávají zákazníky nižší cenou, jelikož mají obecně menší výdaje dané absencí účetního oddělení, technického oddělení a podobně. V této chvíli ale již neměly kam s cenou ustupovat, neboť narážely na hranici, za kterou již cena služby byla nižší, než náklady na její základní provoz.

Hospodaření společnosti se během sledovaných let ze ztráty mění na zisk. Hlavním motorem této skutečnosti je fakt, že v posledních letech společnost již neměla tak vysoké odpisy na nové autobusy a také došlo k velkému zefektivnění výroby díky zásahům do hospodaření firmy v podobě snížení počtu zaměstnanců. V neposlední řadě je tento fakt dán zavedením nového informačního systému, který splnil svá očekávání.

6 Ekonomická efektivnost podniku Autobus s.r.o. – Finanční analýza

Následující finanční analýza se opírá o data z účetních uzávěrek společnosti Autobus s.r.o, rozvahy, výkazu zisků a ztrát a dalších podnikových materiálů za rok 2009 – 2013.

6.1 Analýza absolutních ukazatelů

Následně se práce bude zabývat horizontální a vertikální analýzou, a to dle analýzy výkazu zisků a ztrát a rozvahy. Horizontální analýza bude zkoumat vývoj podniku v časovém horizontu, vertikální pak posoudí strukturu účetních výkazů.

Pro horizontální analýzu jsou použity řetězové indexy – srovnáním hodnoty vždy 2 po sobě jdoucích let. Uvedené metody budou aplikovány jak na rozvahu – příloha 1, ale také na výkaz zisku a ztráty – přílohu 2. Uvedené analýzy jsou součástí příloh 3, 4, 5 a 6.

6.1.1 Horizontální analýza rozvahy

Touto analýzou bude znázorněno meziroční srovnání všech položek, a to absolutním a relativním údajem.

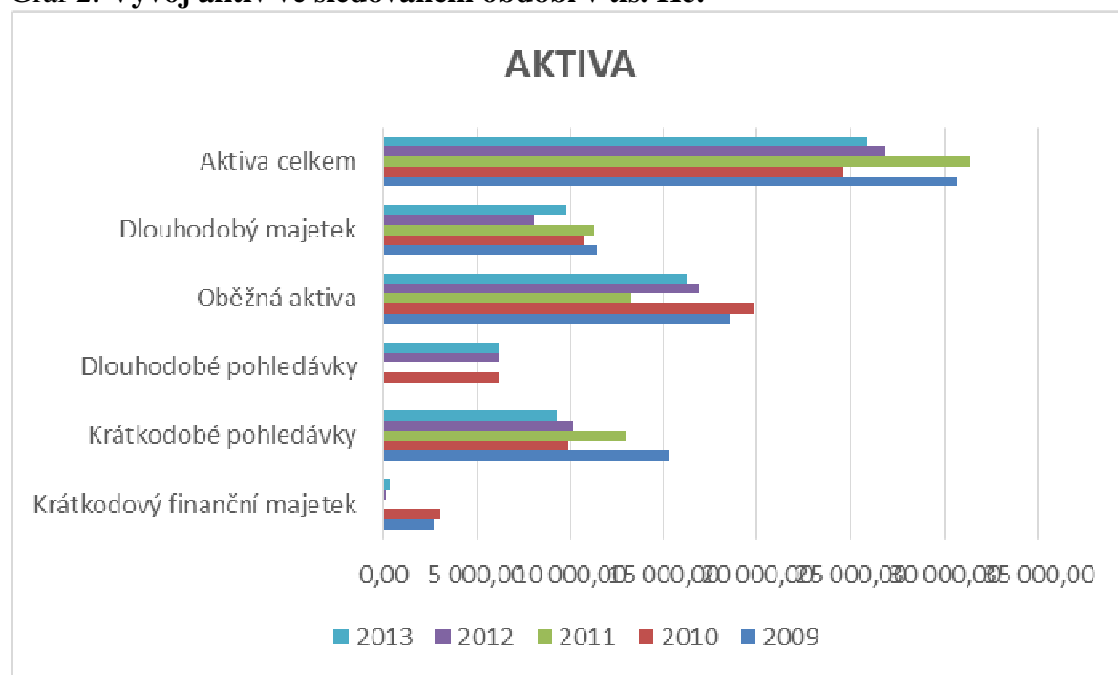
AKTIVA

Tabulka 2: Vývoj aktiv ve sledovaném období v tis. Kč:

	2009	2010	2011	2012	2013
Krátkodobý finanční majetek	2 690,86	3 094,54	76,94	180,23	422,65
Krátkodobé pohledávky	15 251,38	9 919,19	12 939,96	10 117,35	9 244,63
Dlouhodobé pohledávky	0,00	6 250,22	0,00	6 277,62	6 250,22
Oběžná aktiva	18 531,43	19 761,45	13 229,81	16 918,81	16 205,25
Dlouhodobý majetek	11 420,09	10 740,26	11 253,56	8 114,75	9 849,63
Aktiva celkem	30 660,86	24 643,57	31 332,26	26 871,73	25 885,19

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

Graf 2: Vývoj aktiv ve sledovaném období v tis. Kč:

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

Aktiva společnosti se za uvedenou dobu mění jen minimálně. Na začátku sledovaného období jsou aktiva ve výši 30 661 tis. Kč, následuje pokles v roce 2010, kdy se společnosti dařilo méně, na hodnotu 24 644 tis. Kč. Z hlediska absolutního vyjádření se jedná o pokles o -6 017 tis. Kč, v relativním porovnání pak -19,63%. Tato hodnota je za celé sledované období nejnižší. V dalších sledovaných letech se pak zase zvyšuje podíl cizích zdrojů a firma se začíná zotavovat.

U dlouhodobého majetku zaznamenáváme spíše sestupnou tendenci. Při relativním porovnávání pak dosahujeme hodnot -5,95% za rok 2009, 4,78% za rok 2010. Poté následuje strmější pád na hodnotu -27,89%. Poslední sledovaný rok pak hodnotu vrací na 21,38%. V absolutních číslech se jedná o údaje -680, 513, -3 139 a 1 735 tis Kč. Také podíl na stavbách se během období spíše snižuje.

V případě oběžného majetku je vývoj odpovídající ekonomickému výsledku za celé sledované období. V roce 2009 činila hodnota oběžných aktiv 18 531 tis. Kč a v roce 2010 pak 19 761 tis. Kč. Oběžná aktiva se tedy zvyšovala a negativně se projevovala na zisku společnosti. Při absolutním porovnání pak jde o sumu 1 230 tis. Kč a v relativním porovnání 6,64% oproti roku 2009. V následujícím období již hodnota aktiv prudce klesá, vlivem vstupu cizích zdrojů do podniku a další roky má již víceméně setrvalý stav. Porovnáním tohoto poklesu se pak dostáváme na částky -6 532 tis. Kč v případě absolutního porovnání, při relativním porovnání se pak jedná o pokles -33,05%.

Poslední významnější vychýlení má pak položka dlouhodobé pohledávky, kdy v roce 2009 znamená nulovou hodnotu, v roce 2010 se zvýšila na 6 250 tis. Kč a zpět v roce 2011 na nulovou hodnotu. Na tento efekt má vliv ekonomická krize, která se podepsala nejen na společnosti Autobus s.r.o., ale i na odběratelských společnostech. Ostatní sledované roky jsou srovnatelné s rokem 2010.

U krátkodobých pohledávek se jedná o setrvalý stav, vychýlení pak znamená pouze rok 2009. Další vychýlení pak následuje v roce 2011 na hodnotu 3 021 tis. Kč absolutního porovnání a 30,45% porovnání relativního. Tento skok je zapříčiněn

především díky prodělané ekonomické recesi, kdy spolupracující podniky a dodavatelé se dostávali do platební neschopnosti a nebyli schopni včas hradit své závazky vůči sledovanému podniku.

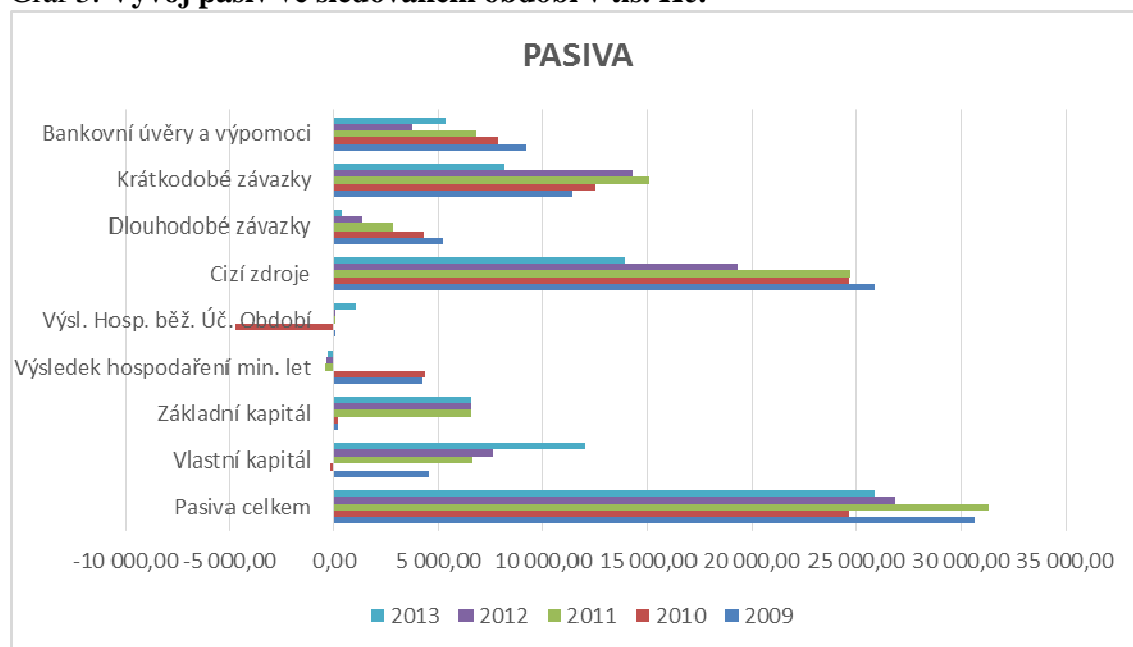
PASIVA

Tabulka 3: Vývoj pasiv ve sledovaném období v tis. Kč:

	2009	2010	2011	2012	2013
Pasiva celkem	30 660,86	24 643,57	31 332,26	26 871,73	25 885,19
Vlastní kapitál	4 573,31	-157,05	6 622,28	7 568,77	11 970,28
Základní kapitál	210,80	210,80	6 534,80	6 534,80	6 534,80
Výsledek hospodaření min. let	4 249,73	4 342,48	-387,87	-356,25	-257,18
Výsl. Hosp. běž. Úč. Období	91,70	-4 731,41	32,67	100,13	1 029,76
Cizí zdroje	25 904,16	24 640,41	24 684,68	19 302,96	13 914,91
Dlouhodobé závazky	5 249,97	4 325,62	2 834,21	1 317,50	392,09
Krátkodobé závazky	11 428,52	12 495,17	15 075,36	14 263,78	8 147,42
Bankovní úvěry a výpomoci	9 225,66	7 819,63	6 775,11	3 721,67	5 375,40

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

Graf 3: Vývoj pasiv ve sledovaném období v tis. Kč:

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

Stejně jako v případě aktiv, tak i u pasiv zaznamenáváme velké rozdíly během sledovaných let. Vlastní kapitál je v roce 2009 na částce 4 573 tis. Kč. V roce 2010 pak klesají o -4 730 tis. Kč, což je v relativním porovnání -103,43% na hodnotu -157 tis. Kč.

V případě vlastního kapitálu se pak po celou zbylou dobu jedná o postupné navyšování – vyjádřeno relativně 102,37%, 14,29% a 58,18% v posledním sledovaném roce, kdy se podniku opět začínalo dařit.

Při pohledu na základní kapitál firmy je patrný setrvalý stav v prvních dvou letech přehledu. V roce 2011 pak došlo vlivem rozmachu firmy k jeho navýšení o 102,37%, což je v absolutním podání o 6 779 tis. Kč. Toto navýšení již zůstalo po celou dobu zachováno.

U výsledku hospodaření minulých let je patrný sestupný stav, který začal v roce 2011. V řeči čísel to znamenalo pokles o -4 730 tis. Kč, relativně 1219,57%, další roky se pak pokles výrazně snižuje a to na údaje 32 tis. Kč / -8,15% pro rok 2012 a 99 tis. Kč. Respektive o -27,81% relativně pro rok 2013.

U cizích zdrojů je velice dobře patrný jejich pokles během sledovaného období. Na začátku se jednalo o částku 25 904 tis. Kč, na konci období pak 13 915 tis. Kč. Zde je patrné, že k nejzásadnější změně došlo v roce 2012, kdy částka klesla z 24 685 tis. Kč na částku nejdříve 19 303 tis. Kč pro rok 2012 a poté na částku 13 915 tis. Kč. Relativně vyjádřeno -21,80% a -27,91%. Při porovnání absolutních údajů se jedná o částky -5 382 tis. Kč pro rok 2012 a -5 388 tis. Kč pro rok 2013. Tato skutečnost je dána vlivem postupného doplacení leasingů na zakoupené autobusy, což se velice pozitivně projevuje i v hospodářském výsledku společnosti.

Dlouhodobé závazky společnosti se postupem celého období velice výrazně snižují. Zatím co na začátku se jednalo o částku 5 250 tis. Kč, na konci období již jen 392 tis. Kč. Absolutním srovnáním pak dostáváme snížení o -924, - 1 491, -1 517 a -925 tis. Kč. Toto snížení je také odůvodněno doplácením zmíněných leasingů.

Krátkodobé závazky během doby kolísají mezi hodnotami 15 075 tis. Kč v roce 2011, kdy dosahovaly svého maxima a částkou 8 147 tis. Kč pro rok 2013, kdy dosahovaly své historicky nejnižší hodnoty.

Ostatní pasiva se vzhledem k pasivům již uvedeným nijak výrazněji neprojevíly.

6.1.2 Vertikální analýza rozvahy

Na rozdíl od horizontální analýzy provádí vertikální analýza hodnocení majetku a jeho struktury.

AKTIVA

Tato struktura je ve sledovaném období z největší částí tvořena oběžnými aktivy. Tyto aktiva jsou na začátku sledovaného období na druhém nejvyšším místě za sledovanou historii a poté následuje v roce 2010 nárůst těchto aktiv vzhledem k celkovým aktivům podniku. Mluvíme zde o změně z 60,44% na 80,19% podílu. V ostatních letech má vzestupnou tendenci.

Druhou sledovanou částí je oběžný majetek, který má menší podíl na celkových aktivech, než analyzovaná oběžná aktiva. Oběžný majetek se tedy podílí 37,25%, 43,58%, 35,92%, 30,20% a v roce 2013 je to 38,05%. Vzhledem k celkovým aktivům se tedy jedná o poměrně rozkolísaný ukazatel.

Graf 4: Struktura aktiv podniku:

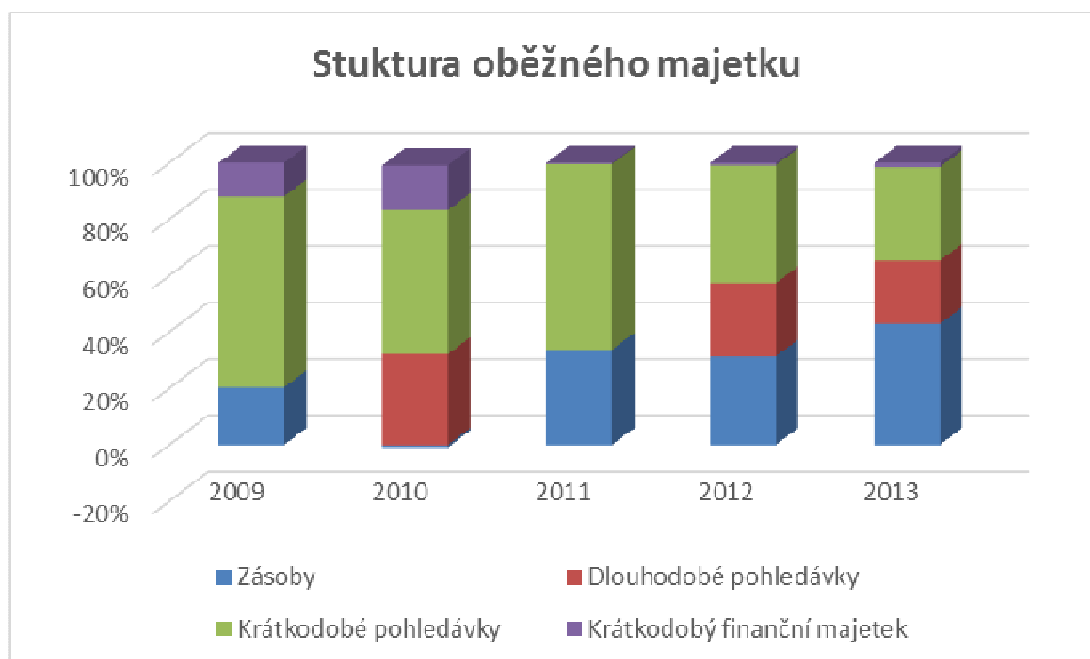
Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

Dlouhodobý majetek je téměř celý tvořen dlouhodobým hmotným majetkem podniku. Z dalších položek sem ještě patří stavby, ty mají ale poměrně malou část – 1,3% na v roce 2009 – 1,31% pro rok 2013. Po celou dobu podíl tohoto majetku pohybuje v podobné výši.

Největší podíl v oběžných aktivech mají krátkodobé pohledávky. Jedná se o v největší míře o faktury před a krátce po splatnosti. Jejich výše se pohybuje od 49,74% pro rok 2009, až po 35,71% pro rok 2013. Po celou sledovanou historii mají pozvolný sestup. Z další položky oběžných aktiv jsou zde dlouhodobé pohledávky, které jsou mnohem více rozkolísané, než pohledávky krátkodobé. V prvním roce nevidovala firma žádnou takovou položku, v dalším roce již následoval vzrůst na 25,36% celkových aktiv. Tato vlna se znovu opakovala o rok později, kdy měla hodnotu nula a poté začala zpět dosahovat hodnot 23,36% pro rok 2012, respektive 24,15% pro rok 2013.

Podíl jednotlivých položek oběžného majetku na celkových aktivech:

Graf 5: Struktura oběžného majetku:

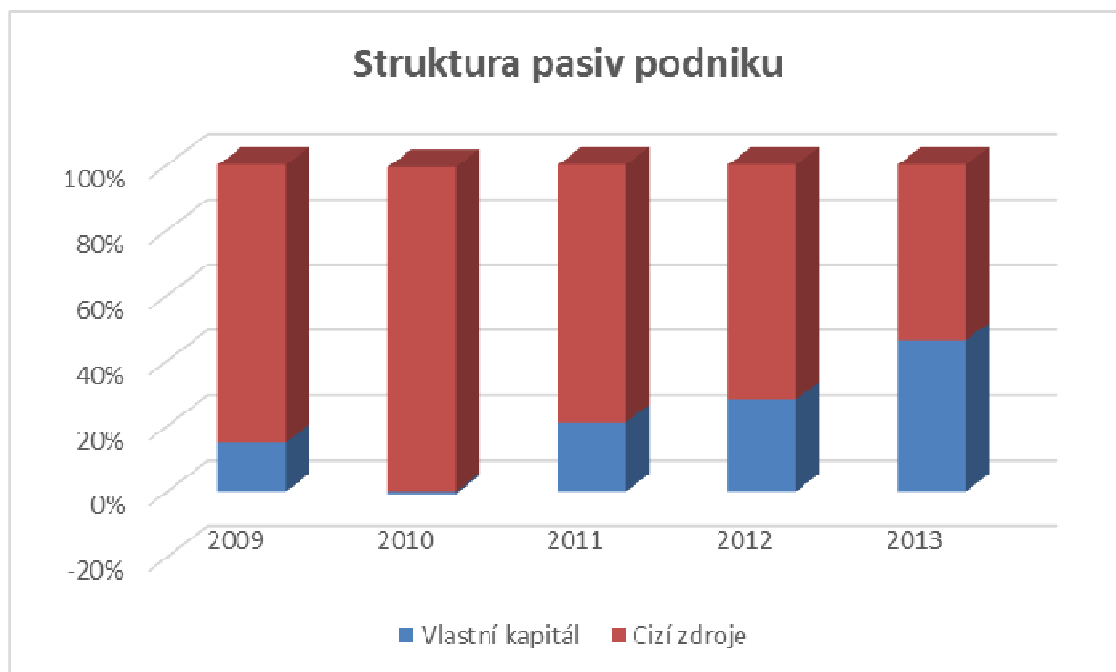

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

PASIVA

Pasiva jsou v celém sledovaném období na poměrně stálé úrovni. Jediné zakolísání se projevuje jen v roce 2010, kdy vlivem ekonomické recese došlo k snížení z 30 661 tis. Kč (rok 2009) na 24 644 tis. Kč v roce 2010. Rok 2011 pak znamenal zase opět nárůst na 31 332 tis. Kč. Ostatní sledované roky následoval opět mírný pokles. Toto zakolísání bylo dáno vlivem ekonomické recese a následným preventivním ekonomickým zásahům v podniku.

Graf 6: **Struktura pasiv podniku:**

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

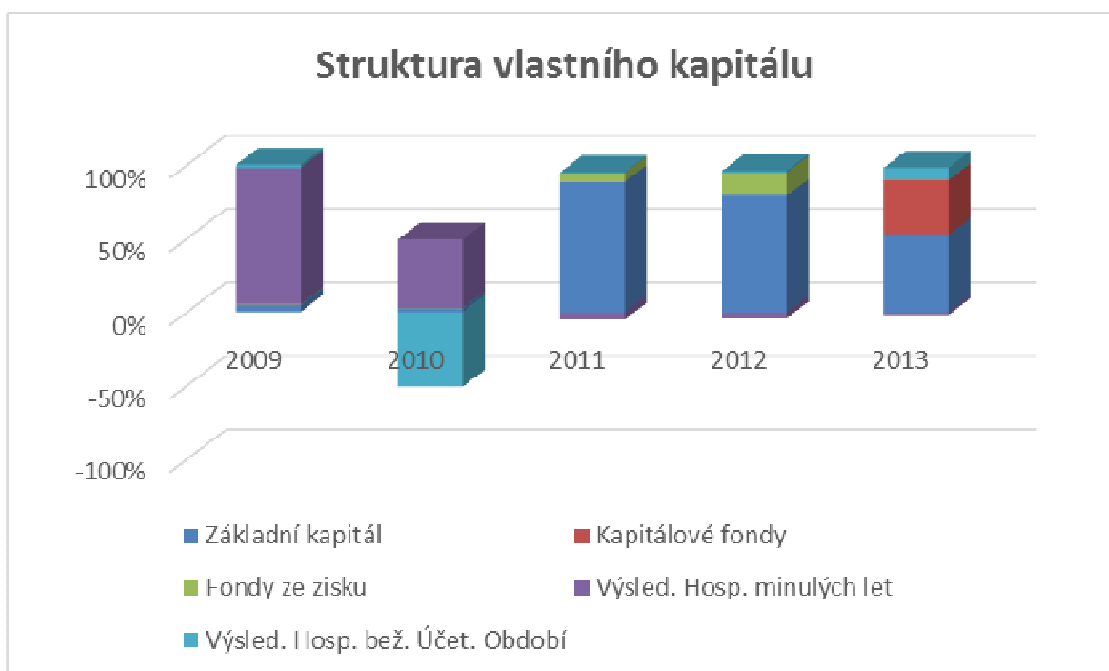
Z přiloženého grafu je patrné rozložení celkových pasiv na vlastní a cizí kapitál. Cizích zdrojů je během sledovaného období naprostá většina. V roce 2010 díky recesi došlo k poklesu vlastního kapitálu na -157 tis. Kč. Následně po prodělaných zásazích se vlastní kapitál začal opět ozdravovat. Podnik si ale stále drží ve vyšší míře cizí kapitál, který mu dovoluje využít trh v širším horizontu, než kdyby používal pouze kapitál vlastní.

Vlastní kapitál se ve sledované historii pohybuje od 14,92% celkových pasiv v roce 2009, poté následuje zmíněný pád na -0,64%. Vývoj ostatních let je pak na

úrovní 21,14% (rok 2011), 28,17% (rok 2012) a 46,24% (rok 2013). Tyto čísla pak jen potvrzují grafické znázornění grafu.

V případě cizích zdrojů jsou údaje mnohem vyšší. V případě sledované společnosti se jedná především o leasingy na nové autobusy. Cizí zdroje jsou pro rok 2009 ve výši 84,49% celkových pasiv, ale v roce 2010 je to již 99,99%. V dalším období je pak vývoj poměrně souměrný, až poslední rok vlivem doplacení leasingu za starší autobusy cizí zdroje klesají až na 53,76% celkových aktiv.

Graf 7: Struktura vlastního kapitálu podniku:

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

Při rozboru vlastního kapitálu je pak patrné rozložení jeho částí. Nejpatrnější částí je pak výsledek hospodaření minulých let, kdy například v roce 2009 znamená podíl ve výši 13,86% celkových pasiv. Tato složka se pak ještě projevuje v roce 2010, kdy činí 17,62% a pak jsou její čísla záporná. V roce 2010 je pak nejpatrnější.

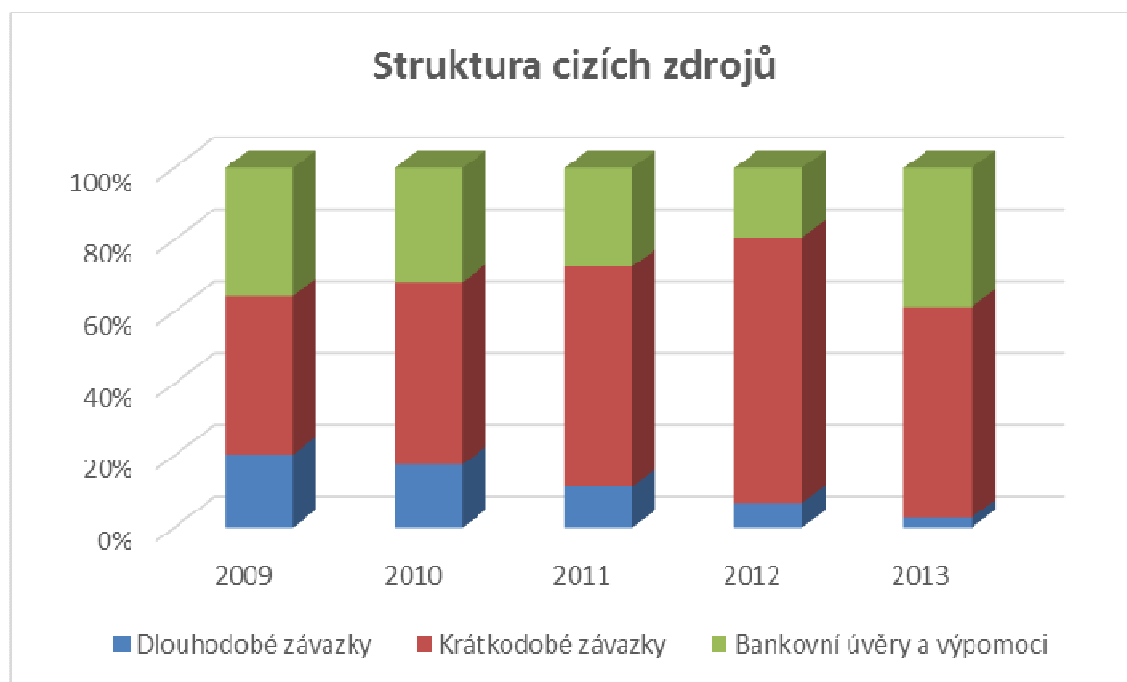
V letech 2011 až 2013 má nejvyšší podíl na celkových pasivech základní kapitál, který je postupně 20,86%, 24,32% a 25,25% celkových pasiv v roce 2013. Toto postupné navyšování vlastního kapitálu znamenalo postupné zlepšování ekonomické situace podniku.

Při rozboru cizích zdrojů je pak patrný nejzásadnější vliv krátkodobých závazků. Tyto závazky jsou v prvním roce 37,27% celkových pasiv a postupně se navyšují. V dalším období je to pak postupně 50,70%, 48,11%, 53,08% a 31,48% v posledním sledovaném roce. Je patrné, že jsou uprostřed sledované historie jen nepatrné výkyvy. Prudké snížení pak znamená až rok 2013. Tento vliv je přisuzován zásahům managementu, ve snaze o uzdravení společnosti.

Dlouhodobé závazky po celou sledovanou dobu postupně klesají. V roce 2009 znamenají 17,12% celkových pasiv a v roce 2013 už jen 1,51%, což vykazuje významný pokles.

Poslední položkou analyzované struktury cizích zdrojů jsou bankovní úvěry a výpomoci. Tato položka po celou dobu klesá z 30,09% v roce 2009 až po 13,85% v roce 2012. Rok 2013 pak zaznamená opět mírný nárůst na 20,77% celkových pasiv, pořád je ale pod úrovní prvních let analyzovaného období. Společnost začala být schopna hradit své závazky a přestala být v tak rozsáhlé míře závislá na cizích zdrojích.

Graf 8: Struktura cizích zdrojů podniku:

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

6.1.3 Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát

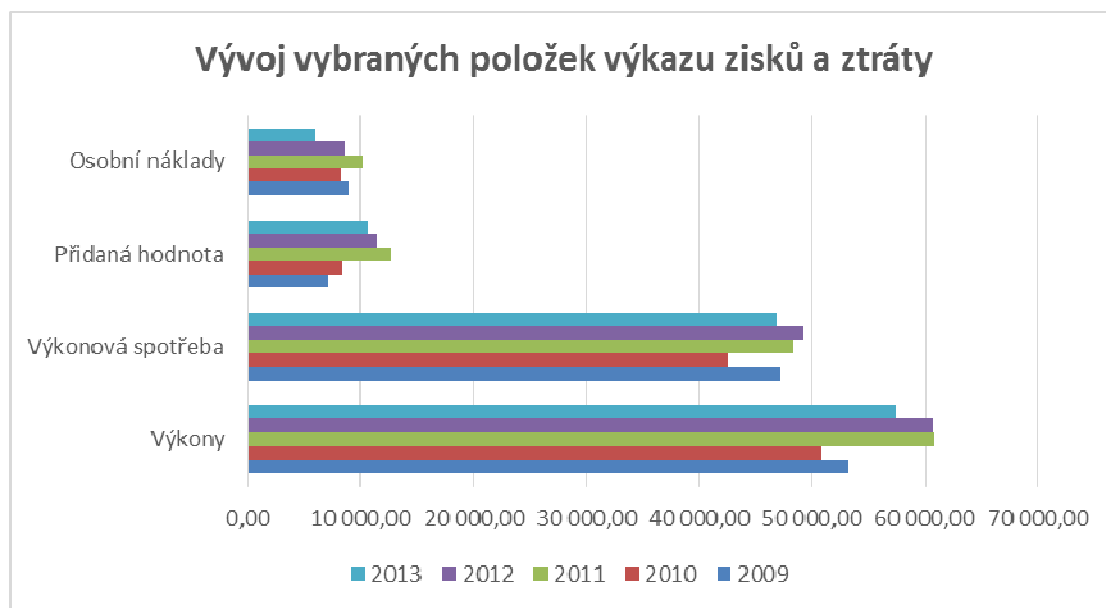
Horizontální rozbor výkazu zisků a ztráty se vytváří stejným způsobem, jako analýza rozvahy. Srovnávají se meziroční změny jednotlivých položek, a to v absolutním i relativním vyjádření.

Tabulka 4: Vývoj vybraných položek výkazů zisků a ztráty v tis. Kč:

	2009	2010	2011	2012	2013
Výkony	53 263,89	50 894,50	60 874,82	60 709,35	57 435,62
Výkonová spotřeba	47 198,12	42 531,01	48 310,09	49 296,63	46 792,33
Přidaná hodnota	7 170,36	8 363,49	12 564,73	11 412,71	10 643,29
Osobní náklady	8 899,98	8 277,06	10 070,97	8 625,94	5 931,91

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

Graf 9: Vývoj vybraných položek výkazů zisků a ztráty v tis. Kč:

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

Největší podíl ze sledovaných položek má podíl výkonů. Ten se ve sledovaném období pohybuje v rozmezí 53 264 tis. Kč pro rok 2009 až po 60 875 tis. Kč v roce 2011. Při porovnání z vertikální analýzy pozorujeme nárůst v roce 2011 oproti roku 2010 o 19,61% celkem o 9 980 tis. Kč. V dalších letech je patrný malý pokles, -0,27% pro rok 2012 celkem o -165 tis. Kč. Rok 2013 pak přinesl další snížení o -3 274 tis. Kč,

při relativním porovnání se dostáváme na -5,39%. Společnost Autobus s.r.o. poskytuje přepravní služby, takže téměř 100% podílu má prodej služeb.

Výkonová spotřeba zaznamenává stejnou rozkolísanost, jako výkony. Její minimum bylo také v roce 2010, kdy byl zaznamenán pád o - 4 667 tis. Kč (-9,89%). Rok 2011 pak přinesl zvýšení hodnoty o 5 779 tis. Kč (13,59%). Poslední rok pak znamenal opět mírný vzestup. Tento trend poměrně kopíruje vývoj výkonů podniku.

Další vybranou položkou je přidaná hodnota. Tato položka začínala na historicky nejnižší úrovni v roce 2009 (7 170 tis. Kč) a poté následně vzrůstala až do roku 2011 (12 565 tis. Kč). Relativní nárůst byl postupně 16,64% a 50,23%. Rok 2012 a 2013 znamenal opět snížení postupně o -9,17% a 6,74% pro rok 2013. Tato změna uprostřed sledovaného období je následkem prodělané ekonomické krize, kdy po jejím odeznění v roce 2011 došlo k prudšímu nárůstu zájmu o služby. Tento trend ale bohužel vydržel jen první rok, kdy o dopravu vzrostl zájem, pak následuje opět mírný pokles.

Osobní náklady mají z dlouhodobého hlediska sestupnou tendenci. Na začátku byla hodnota 8 900 tis. Kč, na konci 5 932 tis. Kč. V absolutním vyjádření pak dostaneme čísla -623, 1 794, -1 445 a -2 694 tis. Kč. Relativním porovnáním tohoto ukazatele pak dostaneme hodnoty -7%, 21,67%, -14,35% a -31,23% pro rok 2013. Osobní náklady tedy následují přidanou hodnotu.

Na výsledku hospodaření ve sledované historii je patrný obrovský pokles v roce 2010, kdy se tato hodnota z 308 tis. Kč pro rok 2009 dostala do -4 731 tis. Kč. Za tento pokles může jednak nevhodná práce na oddělení dispečinku, špatné nakládání s vozovým parkem a jeho špatné vytěžování, ale především ekonomická recese a absolutní nepřipravenost společnosti na tuto událost. Další roky již firma mimo jiné i díky zásahům managementu opět začíná hospodařit s pozitivním hospodářským výsledkem.

Vývoj výsledku hospodaření před zdaněním je patrný z následujícího grafu:

Graf 10: Výsledek hospodaření před zdaněním:

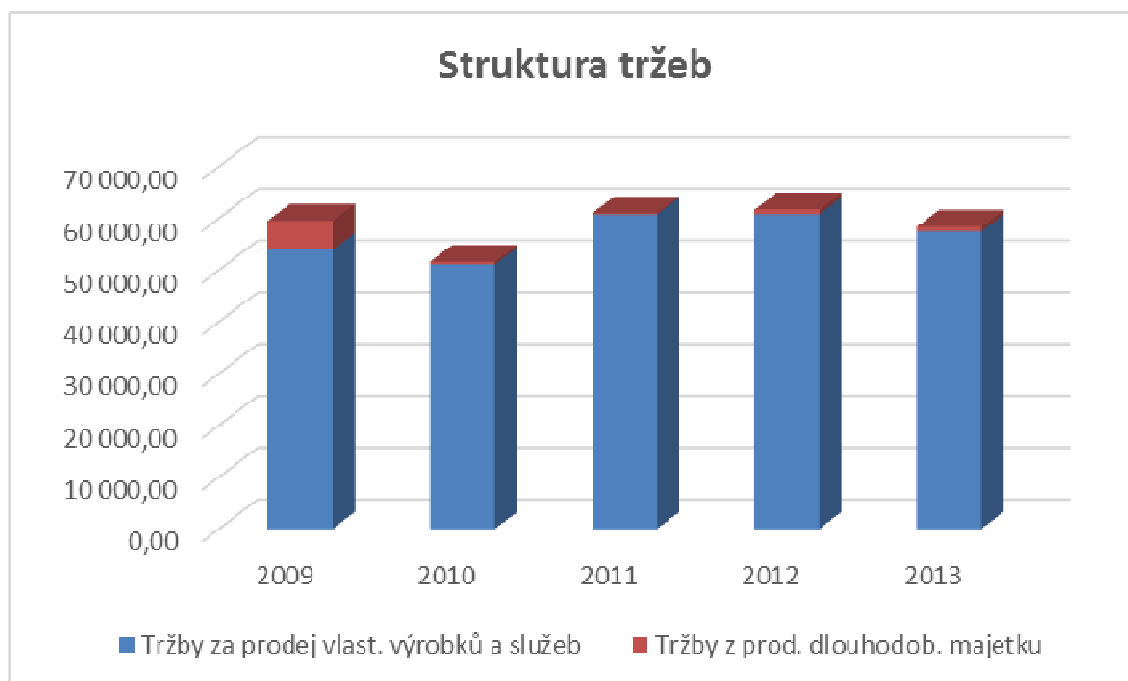
Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

6.1.4 Vertikální analýza výkazu zisků a ztrát

Vertikální analýza zisků a ztrát bude provedena stejným způsobem, jako analýza rozvahy. Bude zjištěn procentuální podíl jednotlivých položek vzhledem k celkovým výnosům.

Společnost Autobus s.r.o. provozuje služby, proto nejpodstatnější část tržeb tvoří prodej vlastních služeb. Ostatní položky tržeb jsou spíše zanedbatelné. Při porovnání s tržbami za prodej dlouhodobého majetku a materiálu vyplývá, že podnik měl minimální rozprodej svého majetku.

Graf 11: **Struktura základních tržeb:**

Pramen: Přehled zisků a ztrát společnosti za období 2009 - 2013

Graf poměrně věrně zobrazuje vývoj výnosů ve společnosti. Je patrné, že v prvním sledovaném roce byly tržby za prodej dlouhodobého majetku vzhledem k dalším rokům poměrně více zastoupeny. Tyto tržby jsou v roce 2009 ve výši 7,71% celkových výnosů. V dalším období již tento podíl významně klesá. Firma již nechtěla žádný další majetek rozprodávat. Podíly pro další léta jsou 0,92%, 0,37%, 1,43% a 1,45% pro poslední analyzovaný rok. Vliv rozprodeje dlouhodobého majetku přesně kopíruje položka výše tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb. Tato položka je v roce 2009 ve výši 72,78% poté již vždy přesahuje hranici více jak 95 %.

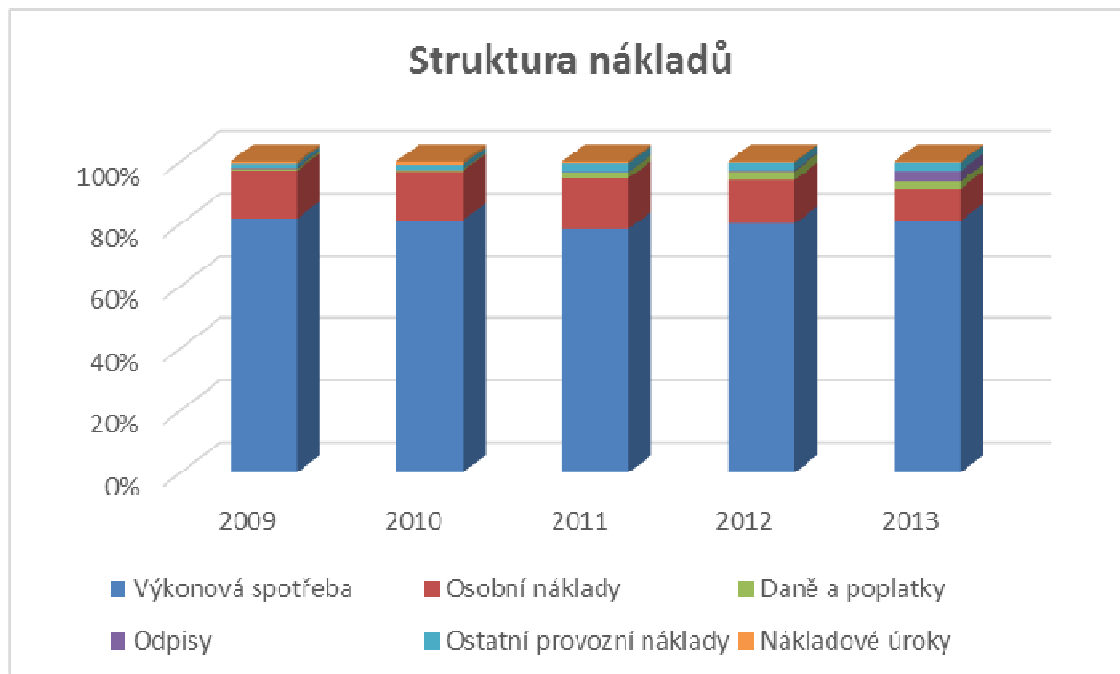
Při analýze nákladů zaujímá nejvyšší podíl výkonová spotřeba. V průběhu let se její množství nijak zásadně neměnilo a z dlouhodobého hlediska spíše klesá. Nejnižší je v roce 2009, kdy činí 64,49%, ale následující rok již vystoupila na 81,88%. Tento ukazatel opět potvrzuje již předchozí analýzy a poukazuje na špatný rok 2010, kdy se podniku nedařilo.

Osobní náklady jsou během sledovaných sezón sestupného charakteru. Opak ukazuje jen rok 2011, který je následný po neúspěšné sezóně, kdy jeho náklady činily 10 071 tis. Kč – 19,99%. Vzhledem k roku 2009, kdy analýza započala, se dostáváme na poměr 12,16%. Toto srovnání tedy ukazuje na mírný vzestup. Na konci analyzovaného období je pak finální podíl už jen 9,87%.

Při analýze přiloženého grafu je zřejmé, že podnik měl v posledním sledovaném roce výrazně vyšší odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, než v předchozích letech. Při shromáždění čísel z vertikální analýzy se pak dostáváme na údaje začínající 0,22%, 0,08%, 0,17%, 0,35% a poslední rok skok na 3,25%.

Ostatní nákladové položky výkazu zisků a ztrát zaujímají vzhledem k ostatním položkám jen nepatrnou část.

Graf 12: **Struktura základních nákladů:**

Pramen: Přehled zisků a ztrát společnosti za období 2009 – 2013

6.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Při propočtení rozdílových ukazatelů zkoumáme finanční situaci podniku v oblastech jeho likvidity. Vývoj je patrný z následující tabulky:

Tabulka 5: **Analýza rozdílových ukazatelů v tis. Kč:**

	2009	2010	2011	2012	2013
Čistý pracovní kapitál (manažerský přístup)	7 102,91	7 266,28	-1 845,55	2 655,03	8 057,83
Čistý pracovní kapitál (vlastnický přístup)	10 743,42	6 257,60	15 041,63	14 366,02	21 427,82

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

Hodnocením těchto ukazatelů je patrný vliv ekonomické recese, ale také přístupu k hodnocení – Manažerský přístup / Vlastnický přístup. Dle manažerského přístupu je ro 2011 v záporných částkách, zatím co z vlastnického v částkách kladných.

6.2.1 ČPK – Čistý pracovní kapitál

Manažerský přístup tedy vykazuje v prvních dvou sledovaných letech kladné hodnoty. Tato skutečnost je dána vyšším podílem oběžných aktiv, než cizího kapitálu. V roce následujícím po ekonomické krizi – v roce 2011 dochází vlivem špatného hospodaření k poklesu až na -1 845 tis. Kč. Tento vliv ale v následujících letech pominul a analýza vrací zpět kladné hodnoty. V roce 2013 pak byla hodnota dokonce 8 057 tis. Kč, což je za celou sledovanou historii nejvyšší.

Z vlastnického přístupu jsou po celou sledovanou dobu hodnoty kladné, což je zapříčiněno skutečností, že podnik stále vlastnil větší množství autobusů, měl tedy poměrně vysokou položku dlouhodobý majetek.

Z pohledu obou ukazatelů byl podnik s výjimkou roku 2011 hodnocen jako likvidní a schopný hradit své závazky.

6.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýzou poměrových ukazatelů dojde k porovnání rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity společnosti. Jako poslední bod bude provedena analýza provozních ukazatelů.

6.3.1 Ukazatele rentability

Rentabilita vlastního kapitálu se stanovuje dle hodnoty, kterou představuje jiná forma investování vlastních prostředků. Rentabilita by měla být vyšší, než tato hodnota. Z uvedené tabulky vyplývá, že rok 2010 představuje obrovský nárůst oproti ostatním sledovaným obdobím. Tento rok je ale pro hospodaření firmy výjimečný, proto odpovídá ostatním výsledkům všech dalších analýz.

Rentabilita aktiv se kromě prvního a posledního roku pohybuje v záporných hodnotách. Tato skutečnost je zapříčiněna nízkou hodnotou EBIT, jehož hodnota byla pro výpočet použita. V posledním sledovaném roce ale dochází k podstatnému zlepšení situace a to z hodnoty -0,005, na hodnotu 0,032, což značí uzdravování společnosti a zlepšování její likvidity.

Rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu má díky vlivu dlouhodobých závazků rozdílné výsledky, než hodnota ROA. V prvním sledovaném roce byla hodnota ROCE poměrně výrazně vyšší, a to díky vlivu vlastního kapitálu. Tato skutečnost měla vliv i na další roky, s výjimkou roku 2010, kdy firma hospodařila v záporných číslech.

Tabulka 6: **Ukazatele rentability v %:**

	2009	2010	2011	2012	2013
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) (EAT/vl. Kapitál)	5,445%	3012,493%	0,408%	1,070%	7,226%
Rentabilita aktiv (ROA) (EBIT/Aktiva)	2,404%	-16,800%	-1,143%	-0,458%	3,137%
Rentabilita dl. invest. Kap.(ROCE) (EBIT/(Vl.kap+dl.záv.)	7,503%	-99,315%	-3,786%	-1,384%	6,568%

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

6.3.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity – obrat celkových aktiv má po celou sledovanou historii klesající trend, rozdíl byl pouze náročný rok 2010. Po celou sledovanou dobu měla firma vyšší hodnotu než 1, což ukazuje na pozitivní vývoj podniku. Nejlepším rokem je pak rok poslední, kdy se podniku již podařilo překonat všechny problémy.

Obrat zásob nejdříve klesá a po ozdravení z roku 2010 začíná opět nabírat vyšších hodnot. Nejnižší hodnota je tedy z roku 2011 – 85,23, ale v posledním roce již 161,77.

Doba obratu zásob pak vykazuje nízké hodnoty, což značí, že firma neměla dlouhodobě uschovány peněžní prostředky v zásobách. Je to tím, že firma má jen nepatrné zásoby, protože poskytuje služby. Výrobní podnik by na tom byl obráceně.

Doba obratu pohledávek má během sledované doby hodnoty dopovídající dnešní době, kdy je v praxi běžné hradit faktury po splatnosti. Nejdelší doba je pro rok 2011, kdy doba splatnosti činila více jak 58 dní, a to vlivem dopadu recese také na dodavatele společnosti. Na konci sledovaného období tato doba trvala již jen necelých 22 dní. Vzhledem k znázorněným ukazatelům rentability je třeba, aby si podnik hlídal solventnost svých odběratelů a dbal na dodržování dob splatnosti svých faktur.

Doba obratu závazků se ve sledovaném období pohybovala na podobné úrovni, jako doba obratu pohledávek, respektive trend doby obratu pohledávek poměrně kopíruje. Nejhorší situace byla opět v roce 2010, ale poté se začala rapidně zlepšovat. Udržení nízké doby obratu závazku je velice důležité pro udržení dobrého jména společnosti a solidnosti vystupování na trhu.

Tabulka 7: **Ukazatele aktivity ve dnech:**

	2009	2010	2011	2012	2013
Obrat celkových aktiv	7,11	1,87	2,14	6,34	9,21
Obrat zásob	239,98	101,54	85,23	112,08	161,77
Doba obratu zásob	1,30	3,28	4,06	3,11	2,55
Doba obratu pohledávek	32,21	42,75	58,30	25,18	21,39
Doba obratu závazků	23,57	88,38	65,85	43,91	30,29

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

6.3.3 Ukazatele zadluženosti

Vypočet celkové zadluženosti měl z dlouhodobého hlediska až na rok 2010 klesající trend. Na začátku období se pohyboval na hodnotě 0,84, v roce 2010 pak se zvýšil na 1,0 a následně jeho hodnoty postupně klesaly, až na hodnotu 0,54 pro rok 2013. Je to dáno vlivem snížení podílu na aktivech podniku a zlepšení ekonomického zdraví firmy.

Běžná zadluženost má během sledovaných let naopak velice rozkolísané výsledky. Hodnota začíná na čísle 0,37, pak stoupá na 0,51, v roce 2011 zase klesá na 0,48, aby v následujícím roce zase zvýšila na hodnotu 0,53. Rok 2013 pak znamenal snížení hodnoty na historické minimum – 0,31.

Tabulka 8: **Ukazatele zadluženosti v %:**

	2009	2010	2011	2012	2013
Celková zadluženost (cizí zdroje/aktiva)	84,49%	99,99%	78,78%	71,83%	53,76%
Běžná zadluženost (krát. závazky/aktiva)	37,27%	50,70%	48,11%	53,08%	31,48%

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 - 2013

6.3.4 Ukazatele likvidity

Běžná likvidita je za sledované období značně rozkolísaná. S výjimkou let 2011 a 2012 vykazuje hodnotu vyšší, než je 1,5 bodu, což značí, že firma má dostatečnou likviditu. Zmiňovaná léta 2011, kdy měl podnik pouze 0,88 bodu a rok 2012, kdy byla hodnota na 1,19 bodech, znamenala pro firmu náročné období, kdy schopnost hradit své

pohledávky nebyla na nejlepší úrovni. Dlouhodobý vývoj je ale pozitivní, zvláště pak rok 2013, kdy je likvidita na svém maximu, a to na hodnotě 1,99 bodu.

Pohotová likvidita je velice podobná likviditě běžné. Na tento fakt má vliv minimální podíl zásob podniku, který je dán zaměřením společnosti.

Okamžitá likvidita by se neměla pohybovat pod hodnotou 0,2. Jak je ale patrné z následující tabulky, v prvních dvou letech byla tato hodnota překročena. Jedná se o 0,24 pro rok 2009 a 0,25 pro rok 2010. Poté následuje zlepšení této situace.

Tabulka 9: **Ukazatele likvidity:**

	2009	2010	2011	2012	2013
Běžná likvidita (Obež.aktiva/krátkodob.záv.)	1,62	1,58	0,88	1,19	1,99
Pohotová likvidita ((Ob.aktiva-zásoby)/kr.záv.)	1,57	1,54	0,86	1,16	1,95
Okamžitá likvidita ((Ob.aktiva+zásoby)/kr. záv.)	0,24	0,25	0,01	0,01	0,05

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 – 2013

6.3.5 Provozní ukazatele

Mzdová produktivita během analyzovaného období zaznamenala problematickým rokem 2010 pozvolný pokles z hodnoty 11,04 pro rok 2009, hodnotu 8,16 pro rok 2010 a nejnižší hodnotu v roce 2011, a to 7,96. Tyto nepříznivé hodnoty jsou dány vlivem nevytíženosti všech zaměstnanců během poklesu zájmu o přepravní služby ze stran klientů. V dalších letech již byl zaznamenán nárůst produktivity práce.

Vázanost zásob na výnosy jen potvrzuje skutečnost, že se jedná o podnik poskytující služby.

Nákladovost výnosů se jeví jako poměrně nestálá. Začíná na hodnotě 0,3 a končí na hodnotě 0,29, což by vykazovalo zlepšení, bohužel období mezi těmito dvěma roky vykazuje vyšší hodnoty, zvláště pak rok 2010. Poté již následuje zlepšení nákladovosti výnosů až do posledního analyzovaného roku.

Tabulka 10: **Provozní ukazatele:**

	2009	2010	2011	2012	2013
Mzdová produktivita (výnosy/mzdy)	11,04	8,16	7,96	9,55	13,45
Vázanost zásob na výnosy (zásoby/výnosy)	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00
Nákladovost výnosů (náklady/výnosy)	0,30	0,39	0,38	0,34	0,29

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 – 2013

6.4 Analýza soustav ukazatelů

Tyto soustavy slouží k posouzení jednotlivých ukazatelů ve vzájemných souvislostech. Jejich náplní je zhodnotit celou finanční a ekonomickou situaci podniku.

Bude proveden bankrotní model Index IN a bonitní Kralickův Quicktest.

6.4.1 Bankrotní model – Index IN

Uvedený model má předvídat situaci podniku, při níž hrozí bankrot. Tento index je důležitý zejména pro věřitele podniku, nabízí jim jistou záruku, že podnik bude schopen plnit své závazky.

Pro tuto analýzu byl vybrán Index IN05, který vznikl aktualizací předchozích verzí indexů a je vyvinut pro české prostředí.

Tabulka 11: **Index IN05:**

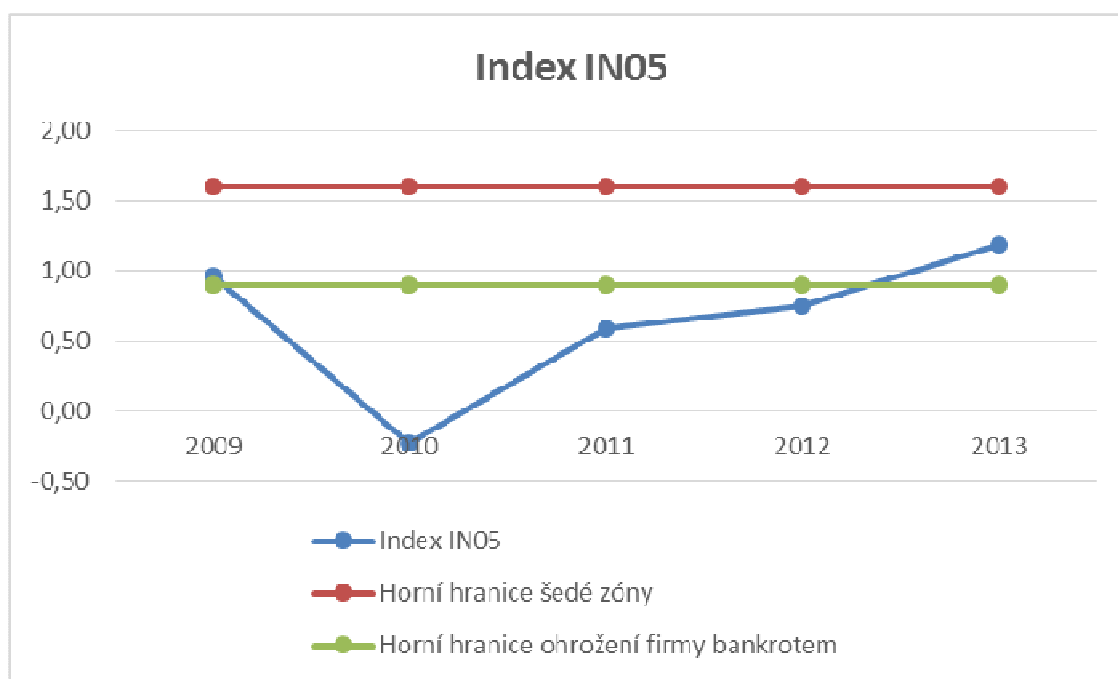
	2009	2010	2011	2012	2013
Míra celkové zadluženosti	1,18	1,00	1,27	1,39	1,86
Úrokové krytí	1,68	-6,99	-0,92	-0,55	3,72
Rentabilita aktiv	0,02	-0,17	-0,01	0,00	0,03
Obrat aktiv	2,39	2,11	2,01	2,35	2,32
Běžná likvidita	1,62	1,58	0,88	1,19	1,99
Index IN05	0,96	-0,23	0,58	0,74	1,18

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 – 2013

Při srovnání Indexu jednotlivých let je zřejmé, že pokud dobrá finanční situace firmy má začínat hodnotou 1,6, podnik nemá z tohoto ohledu dobré vyhlídky.

Údaj 0,96 pro první rok pozorování značí, že firma se nalézá těsně nad začátkem šedé zóny s neurčitými výsledky. V roce 2010 se firma nalézá dokonce v záporných číslech, což možný blížící se bankrot podniku přímo naznačuje. Postupem dalších let se situace začala postupně zlepšovat, kdy v roce 2013 dosáhla svého maxima, a to 1,18. Tato hodnota se ale pořád ani nepřibližuje požadované hodnotě 1,6, což by značilo zdravý podnik.

Graf 13: **Index IN05:**

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 – 2013

6.4.2 Bonitní model – Kralickův Quicktest

V případě bonitních modelů se určuje finanční a výnosová situace sledovaného podniku prostřednictvím bodového ohodnocení každého vybraného ukazatele dle čtyř základních bodů analýzy. Jedná se o ukazatele stability, likvidity, rentability a výsledků hospodaření.

Výsledky provedeného testu znázorňují, že podnik se celou sledovanou dobu pohybuje uprostřed mezi velmi dobrým stavem podniku a špatným podnikem. Pokud by měl být podnik velmi dobrý, musela by hodnota testu přesahovat hodnotu 3. Z tohoto

pohledu byla nejlepší situace v roce 2011 a jeho další vývoj značně kolísal. V roce 2013 se jeho situace nacházela na stejné úrovni, jako na začátku analýzy, a to na hodnotě 1,75 bodu.

Tabulka 12: **Kralickův Quicktest:**

		2009	2010	2011	2012	2013
Finanční stabilita	Kvóta vlastního kapitálu	0,15	-0,01	0,21	0,28	0,46
	Ukazatel R1	2	0	3	3	4
Finanční stabilita	Doba splácení dluhu z cash flow	9,54	2,89	10,35	15,57	24,47
	Ukazatel R2	2	4	2	1	1
Výnosová stabilita	Rentabilita celkového kapitálu	0,02	-0,17	-0,01	0,00	0,03
	Ukazatel R3	1	0	0	0	1
Výnosová stabilita	Cash flow v procentech	0,06	0,09	0,08	0,06	0,04
	Ukazatel R4	2	3	3	2	1
Hodnocení	finanční stabilita	2,00	2,00	2,50	2,00	2,50
	výnosová situace	1,50	1,50	1,50	1,00	1,00
	celková situace	1,75	1,75	2,00	1,50	1,75

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 – 2013

6.4.3 Ukazatele produktivity práce

Tento ukazatel zhodnotí, jak efektivně je vynakládáno s lidským kapitálem – lidskou prací. Dle přiložené tabulky s výpočty je zřejmé, že v tomto ohledu byla firma úspěšná. Její dlouhodobý vývoj se neustále zvyšuje vlivem přizpůsobování množství zaměstnanců aktuálním podmínkám na trhu a přidané hodnotě společnosti. Zatím co v prvním sledovaném roce byla hodnota 478,02 tis. Kč připadající na jednoho zaměstnance, na konci analyzované sezóny byla hodnota již na více jak dvojnásobné úrovni, a to na úrovni 1 182,59 tis. Kč.

Tabulka 13: Průměrná produktivita práce (tržby na zaměstnance v tis. Kč):

	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zaměstnanců	15	16	13	11	9
Hodnota vytvořená zaměstnancem	478,02	522,72	966,52	1 037,52	1 182,59

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 – 2013

6.5 SWOT analýza

SWOT analýza slouží ke zhodnocení situace podniku na základě rozboru vnitřního a vnějšího prostředí, ale také na rozboru silných a slabých stránek podniku, jeho příležitostí a hrozeb.

Sestavení této analýzy předchází seskupení analýz předchozích výpočtů a také dle rozhovoru s managementem podniku. Jednotlivé položky SWOT analýzy jsou seřazeny dle důležitosti.

Schéma 7: SWOT matice:

Pramen: autor

6.6 Analýza nákladů

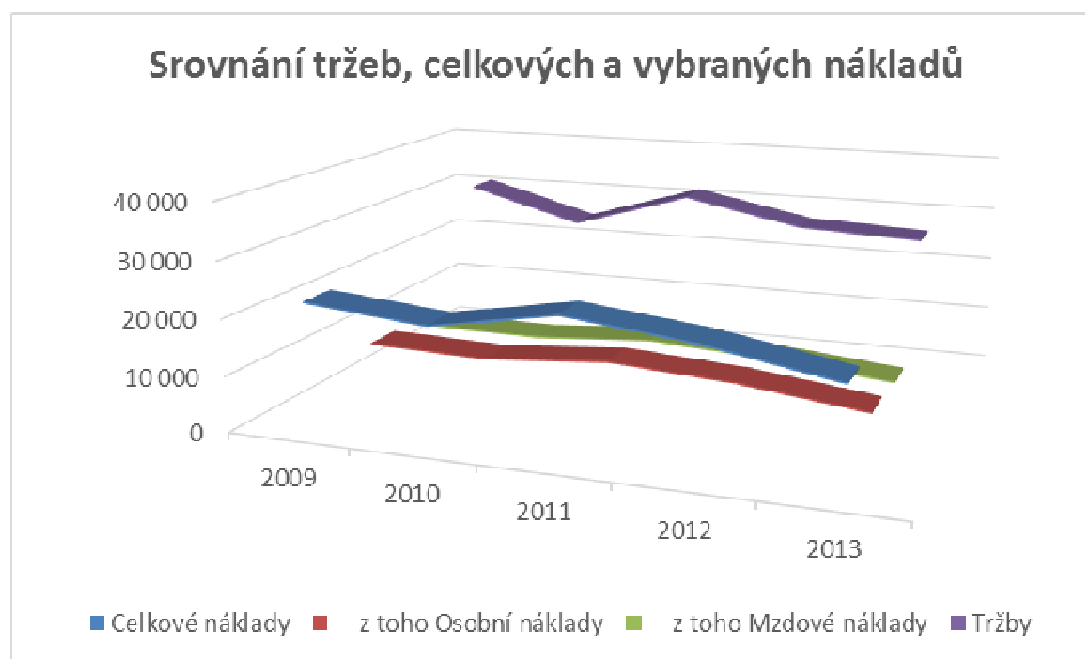
Při srovnání celkových nákladů a tržeb podniku za uvedené období je zřejmý vývoj, který kopíruje ekonomické výsledky společnosti.

Tabulka 14: Srovnání celkových tržeb a celkových nákladů v tis. Kč:

	2009	2010	2011	2012	2013
Celkové náklady	22 268	20 252	24 183	21 683	17 716
z toho Osobní náklady	8 900	8 277	10 071	8 626	5 932
z toho Mzdové náklady	6 629	6 362	7 893	6 611	4 466
Tržby	30 660,86	24 643,57	31 332,26	26 871,73	25 885,19

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 – 2013

Graf 14: Srovnání celkových tržeb a celkových nákladů v tis. Kč:

Pramen: finanční výkazy společnosti za období 2009 – 2013

Po celou dobu sledování se trend vzájemného vývoje drží na zhruba stejných hodnotách. Rozdíl je pouze na začátku sledovaného období, kdy je odskok patrnější. V dalším průběhu analyzovaného období se tržby a celkové náklady vyvíjí stejným směrem, změnu pak zaznamenává pouze rok 2013, kdy se zvýší tržby, zatím co náklady se nadále snižují. Tento jev je dán pozitivním vývojem společnosti a jeho uzdravením po prodělané ekonomické recesi. Stejný trend mají i vybrané položky nákladů, jako jsou osobní náklady a mzdové náklady.

7 Hodnocení ekonomické situace podniku Autobus s.r.o.

Bilanční suma společnost Autobus s.r.o. se během sledovaných let postupně snížila. Vzrůst proběhl pouze v roce 2011, kdy se společnost zotavovala z ekonomické krize. Během této doby také došlo ke snížení dlouhodobého majetku. Tento majetek tvoří převážně položka samostatné movité věci a soubory movitých věci. Také krátkodobý finanční majetek doznal podstatné snížení v řádech stovky procent. Během analyzovaného období pak postupně došlo ke snížení aktiv. Tato změna měla pozitivní odraz ve zvýšení oběžných aktiv podniku. Nejvýznamnější položkou v aktivech pro celé sledované období jsou oběžná aktiva, která jsou nejvíce zastoupena krátkodobými pohledávkami. Zásoby se postupně snížily zhruba na polovinu původní hodnoty, čímž na sebe již nevázaly tolik peněžních prostředků. Došlo také ke zvýšení dlouhodobých pohledávek, i když z počátku vývoj napovídal opačný směr. Naopak krátkodobé pohledávky byly postupně snižovány. Tento vývoj byl logickým krokem pro prodělání ekonomické recese a snaze zabránit dalším finančním problémům společnosti. Podíl dlouhodobého majetku a celkových aktiv se zvýšil jen nepatrně, i když během sledované doby značně kolísal.

Na straně pasiv během období dochází také k vývoji. Vlastní kapitál se více jak zdvojnásobil, a to i přes velice negativní rok 2010, kdy byl dokonce záporný. Tento pozitivní vývoj je dán ozdravením společnosti po zásazích managementu společnosti. Cizí kapitál se naopak snížil skoro na polovinu původní hodnoty. Tento trend pak znamenal snížení dlouhodobých závazků na desetinu původní hodnoty. Stejně tak krátkodobé závazky se tímto trendem postupně snižovaly. Stejný vývoj měly i bankovní úvěry a výpomoci, kdy klesly téměř o polovinu původní hodnoty. Díky tomuto vývoji se podíl cizích zdrojů na celkových pasivech snížil z 84,49% na 53,76%, čímž se snížilo zadlužení podniku. Ukazatele zadluženosti pak vykazovaly pozitivní trend, kdy až na problematický rok 2010 neustále klesaly. Prognostikovaný vývoj pak bude mít stejný trend, jako doposud. Podnik by se měl na snížení této hodnoty zaměřit.

Největší podíl na celkových nákladech měla v celém sledovaném období položka výkonová spotřeba. Její podíl se během doby zvýšil s původních 64,49% v roce

2009 až na hodnotu 77,88% v roce 2013. Osobní náklady pak činily v roce 2009 12,16%, pak následoval růst a opět pozvolný pokles až na hodnotu 9,87%, což značí pozitivní vývoj těchto nákladů. Naopak produktivita práce vykazovala jen rostoucí trend, kdy z původních 478 tis. Kč/zaměstnanec až na částku 1182 tis. Kč/ zaměstnanec. Tato číslo jasně hovoří o velkém zlepšení podniku v oblasti mzdové politiky.

Ekonomický výsledek hospodaření bohužel v roce 2010 vykazoval záporné hodnoty, a to v poměrně vysoké míře. Ztráta tohoto roku byla tak vysoká, že ani zisk ostatních let nebyl schopen tuto částku nahradit. Na druhou stranu ale vývoj dalších let vykazoval rostoucí trend, kdy v roce 2013 byl nejlepší v celé sledované historii podniku. Tomuto vývoji odpovídají i ukazatele rentability, jejichž vývoj by po uvedeném problematickém období pozitivní.

Obrat aktiv dosahoval ve sledovaném období od 1,87 v roce 2010 až po 9,21 v roce 2013. Od roku 2010 hodnoty vykazují stále lepší výsledky. Navíc hodnoty jsou ve všech sledovaných letech vyšší, než hodnota 1, což je velice pozitivní a podnik by si měl tento trend v dalších letech zachovat. Obrat zásob je během analyzovaného období velice rozkolísaný. Nejnížší hodnoty dosahuje v roce 2011 a to 85,23, nejvyšší pak na začátku období a to v roce 2009 – 239,98. S výjimkou prvního a posledního roku byly hodnoty velice nízké. Doba obratu zásob vykazuje velice nízké hodnoty. Tento jev je dán skutečností, že společnost Autobus s.r.o. není výrobním podnikem. Doba obratu pohledávek se pohybuje v rozmezí 25,18 – 58,3 dní. Doba obratu závazků vykazuje nepatrně vyšší hodnoty, než doba obratu pohledávek a to 23,57 – 88,38 dní. Dalším zaměřením podniku by měla být snaha o zamezení dalšího prodloužení doby inkasa plateb. Podnik by také mohl využít bezplatný obchodní úvěr, aby se zlepšila jeho platební schopnost a udržel si dobré jméno u svých dodavatelů. Likvidita podniku není během sledovaného období na nejlepší úrovni. Z tohoto důvodu si podnik nemůže dovolit dlouhé doby splatnosti a prodej služeb zákazníkům, kteří nejsou solventní.

Vývoj běžné likvidity ač velice rozkolísaný ukazuje na převážně pozitivní vývoj. S výjimkou roku 2011 a 2012 je vyšší než 1,5 bodu, což ukazuje na optimální průběh tohoto ukazatele. Pohotová likvidita pak více méně kopíruje běžnou likviditu, protože

podnik vzhledem ke svému zaměření uchovává minimální množství zásob. Okamžitá likvidita dosahuje hodnot 0,01 – 0,24. Její hodnoty tedy s výjimkou prvních dvou let ukazují na dobrou schopnost podniku hradit své závazky.

Použitím Indexu IN05 bylo prokázáno, že se podnik během analyzovaného období pohyboval po většinu času v nebezpečném prostředí, kdy byl velice reálný jeho zánik. Až poslední rok znamenal prudké navýšení, ovšem stále nepřekročil hranici šedé zóny. Dle tohoto ukazatele tedy v žádném případě nemůžeme hovořit o zdravém podniku.

Celková situace podniku dle Kralickova Quicktestu ukazuje na rozkolísanost úspěšnosti hospodaření podniku. Nejlepší hodnota byla v roce 2011, a to 2,0 bodu. Nejhorší pak v roce 2012, a to hodnoty 1,5 bodu.

SWOT analýza prokázala, silné a slabé stránky podniku a také příležitosti a hrozby. Mezi silné stránky patří jednoznačně vysoká kvalita poskytovaných služeb, spojená s dobrým jménem společnosti. Další velice silnou stránkou je umístění poboček po celé Evropě a využívání luxusních autobusů ve spojení s profesionálním týmem.

Jako slabé stránky podniku se nejvíce projevují vysoké ceny nových autobusů a jejich drahý provoz. Tento jev ale není v možnostech podniku řešit.

Příležitosti pro podnik spočívají v oslovení méně náročné klienty, spojené s nákupem více standardních - levnějších autobusů. Další příležitost je rozšířit více poboček do dalších evropských měst, jako je například Berlín.

Nejpodstatnější hrozbou jsou neustále se zvyšující náklady na pohonné hmoty do autobusů. Také náhradní díly jsou neustále dražší. Hrozbou pro podnik je také silná a neustále se rozšiřující konkurence, která spolu s nejistým cestovním ruchem působí jako velké ohrožení i takto zaběhnutého podniku.

8 Závěr

Cílem diplomové práce bylo zhodnotit finanční a ekonomickou výkonost podniku využitím metod ekonomické analýzy, nastínit možnost dalšího vývoje a navrhnout doporučení pro zlepšení ekonomického hospodaření vybraného podniku.

Předmětem teoretické části jsou definice nejdůležitějších pojmů z oblasti ekonomické analýzy. Hlavní částí teorie je vymezení teoretické části finanční analýzy, které je pak využita pro ekonomickou analýzu. Došlo k představení jejich vybraných nástrojů a metod, které jsou pak aplikovány v praktické části. Byla popsána kvalitativní analýza a SWOT analýza.

Praktická část pak tyto teoretické poznatky aplikuje na společnosti Autobus s.r.o. Pro analýzu vývoje finanční situace podniku byly použity různé metody finanční analýzy, a to analýza absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů. Jako další byla použita analýza soustav ukazatelů, zastoupená Indexem IN05 a Kralickovým Quicktestem. Na závěr byla použita SWOT analýza pro určení pozice společnosti na trhu.

Finanční analýza byla provedena pro období 2009 – 2013. Pro tuto analýzu byly využity finanční výkazy společnosti, jako je rozvaha, výkaz zisků a ztrát, výroční zprávy, uzávěrky a další podnikové materiály.

Na základě provedené analýzy podniku Autobus s.r.o. je možné tento podnik označit za průměrně hospodařící. Až na rok 2010, kdy byl podnik zasažen ekonomickou recesí, byl podnik ziskový a vykazoval rostoucí trend. Vysoké hodnoty ukazatele rentability ukazují na efektivnost podniku. Ukazatel aktivity je s výjimkou roku 2010 velice pozitivní. Stejně výsledky pak vykazuje i rentability vlastního kapitálu. Při analýze ukazatelů zadluženosti je pak nejslabším článkem ukazatel zadluženosti, i když jeho vývoj je poměrně vysoce pozitivní. Ukazatele likvidity měly během sledovaného období stejný – pozitivní trend, který se přibližuje optimálním hodnotám a stejně tak lze i prognostikovat jejich další vývoj. Index IN05 poukazuje na nepříliš dobrou prosperitu

po většinu analyzovaného období. Podnik se za celou dobu nedostal výše jak do šedé zóny, i když vývoj od roku 2010 je velice pozitivní. Kralickův Quicktest pak ukazuje situaci podniku jako ne příliš stabilní.

Provedením ekonomické analýzy se ukázalo, že ekonomická efektivnost podniku během analyzovaného období vykazovala zlepšující se trend. Podnik má mnoho možností, kde může zlepšit své hospodaření, ale jinak lze z dlouhodobého pohledu podnik hodnotit jako prosperující a výrazně zlepšující svoji situaci. Podnik má také mnoho silných stránek, které zlepšují jeho postavení na trhu. Aby podnik ještě zlepšil své postavení, měl by se zaměřit na eliminaci slabých stránek a omezení možných hrozeb.

V závěrečné části práce je zhodnocení výsledků ekonomické analýzy, identifikace příčin současného stavu a nástin možností dalšího vývoje podniku spolu s doporučením pro zlepšení ekonomické výkonnosti podniku Autobus s.r.o.

9 Seznam použité literatury

- [1]. FIBÍROVÁ, J. a ŠOLJAKOVÁ L., *Hodnotové nástroje řízení a měření výkonnosti podniku*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2005, 263 s. ISBN 807357084x.
- [2]. ZOUHAROVÁ, L., *Metody měření výkonnosti podniků* [online]. [cit. 2013-02-10]. 2011. Dostupný z WWW: http://www.is.muni.cz/th/211902/prif_m/
- [3]. SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*, 1. Vyd. Brno: Computer Press, 2007. 2756. ISBN 9788025118306.
- [4]. KISLINGEROVÁ, E. a kol., *Manažerské finance*. 3. přepracované a rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2010. 864 s. ISBN 9788074001949.
- [5]. SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. Praha: Computer Press, 2001.
- [6]. SŮVOVÁ, H. a kol. *Finanční analýza v řízení podniku, v bance a na počítači*. Praha: Bankovní institut, 1999.
- [7]. SUCHÁNEK, P., *Finanční management*. Brno: Masarykova univerzita, 2007.
- [8]. HOLEČKOVÁ, J., *Finanční analýza firmy*. Praha: ASPI, 2008.
- [9]. KOVANICOVÁ, D.; KOVANIC, P., *Poklady skryté v účetnictví: Díl II. Finanční analýza účetních výkazů*. Praha: Polygon, 1997.
- [10]. KOVANICOVÁ, D.; KOVANIC, P., *Poklady skryté v účetnictví: Díl II. Finanční analýza účetních dokladů*. Praha: Polygon, 1997.
- [11]. BLAHA, Z. S.; JINDŘICHOVSKÁ, I., *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. Praha: Management Press, 2006.
- [12]. GRÜNWARD, R.; HOLEČKOVÁ, J., *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007.
- [13]. RŮČKOVÁ, P., *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2010.

- [14]. KISLINGEROVÁ, E.; HNILICA J., Finanční analýza: krok za krokem.
Praha: C. H. Beck, 2008.
- [15]. KEŘKOVSKÝ, M.; VYKYPĚL, O., Strategické řízení: teorie pro praxi.
Praha: C. H. Beck, 2006.
- [16]. POKOJ, R., *Podnikové náklady a jejich kalkulace*.
Česká Zemědělská Univerzita Praha, 2011
- [17]. NEUMAIEROVÁ, I.; NEUMAIER, I., Index IN05: Index IN05. In *Evropské finanční systémy : Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference*.
Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2005.

Ostatní zdroje

- [18]. https://is.vsfs.cz/el/6410/leto2005/BK_FAP/FA_Kralickuv_Quick_test.pdf
- [19]. <http://www.vlastnicesta.cz/clanky/metodika-zpracovani-analyzy-swot-pro-organy-ver/>

10 Seznam schémat

Schéma 1: Čistý pracovní kapitál z manažerského přístupu	19
Schéma 2: Čistý pracovní kapitál z vlastnického přístupu	19
Schéma 3: Nejpoužívanější kategorie zisku	21
Schéma 4: Kralickův Quick test	28
Schéma 5: SWOT matice	30
Schéma 6: Organizační a řídicí struktura firmy	37
Schéma 7: SWOT matice	64

11 Seznam tabulek

Tabulka 1: Ekonomické ukazatele spol. Autobus s.r.o. za rok 2009 – 2013	39
Tabulka 2: Vývoj aktiv ve sledovaném období	42
Tabulka 3: Vývoj pasiv ve sledovaném období	44
Tabulka 4: Vývoj vybraných položek výkazů zisků a ztráty	51
Tabulka 5: Analýza rozdílových ukazatelů	56
Tabulka 6: Ukazatele rentability	57
Tabulka 7: Ukazatele aktivity	59
Tabulka 8: Ukazatele zadluženosti	59
Tabulka 9: Ukazatele likvidity	60
Tabulka 10: Provozní ukazatele	61
Tabulka 11: Index IN05	61
Tabulka 12: Kralickův Quicktest	63
Tabulka 13: Průměrná produktivita práce	64
Tabulka 14: Srovnání celkových tržeb a celkových nákladů	65

12 Seznam grafů

Graf 1: Ekonomické ukazatele společnosti Autobus s.r.o. za rok 2009 – 201340
Graf 2: Vývoj aktiv ve sledovaném období42
Graf 3: Vývoj pasiv ve sledovaném období44
Graf 4: Struktura aktiv podniku46
Graf 5: Struktura oběžného majetku47
Graf 6: Struktura pasiv podniku48
Graf 7: Struktura vlastního kapitálu podniku49
Graf 8: Struktura cizích zdrojů podniku50
Graf 9: Vývoj vybraných položek výkazů zisků a ztráty51
Graf 10: Výsledek hospodaření před zdaněním53
Graf 11: Struktura základních tržeb54
Graf 12: Struktura základních nákladů55
Graf 13: Index IN0562
Graf 14: Srovnání celkových tržeb a celkových nákladů65

13 Seznam příloh

Příloha 1: Rozvaha v letech 2009 – 201375
Příloha 2: Výkaz zisků a ztráty v letech 2009 – 201377
Příloha 3: Horizontální analýza rozvahy v letech 2009 – 201378
Příloha 4: Vertikální analýza rozvahy v letech 2009 – 201380
Příloha 5: Horizontální analýza výkazu zisků a ztráty v letech 2009 – 201382
Příloha 6: Vertikální analýza výkazu zisků a ztráty v letech 2009 – 201384

Příloha 1

ROZVAHA v letech 2009 – 2013

Označení a	AKTIVA (v tis. Kč) b	Číslo řádku c					
			2009	2010	2011	2012	2013
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)	001	30 661	24 644	31 332	26 872	25 885
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	003	11 420	10 740	11 254	8 115	9 850
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 až 12)	004	0	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	013	11 420	10 740	11 254	8 115	9 850
B. II. 1.	Pozemky	014	0	0	0	0	0
2.	Stavby	015	397	368	397	333	339
3.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	016	11 023	10 372	10 856	7 676	9 510
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	023	0	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	031	18 531	19 761	13 230	16 919	16 205
C. I.	Zásoby (ř. 33 až 38)	032	589	501	213	344	288
C. I. 1.	Materiál	033	278	384	99	344	209
2.	Nedokončená výroba a polotovary	034	311	114	114	0	79
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)	039	0	6 250	0	6 278	6 250
C. II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	040	0	6 250	0	6 278	6 250
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	048	15 251	9 919	12 940	10 117	9 245
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	049	13 854	8 396	11 441	7 078	7 058
6.	Stát - daňové pohledávky	054	395	494	469	1 063	769
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	973	752	891	808	819
8.	Dohadné účty aktivní	056	30	217	135	217	217
9.	Jiné pohledávky	057	0	60	4	951	382
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	058	2 691	3 095	77	180	423
C. IV. 1.	Peníze	059	793	213	25	110	18
2.	Účty v bankách	060	1 898	2 882	52	71	405
D. I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 66)	063	709	831	160	852	817
D. I. 1.	Náklady příštích období	064	709	831	160	852	817

Označení a	PASIVA (v tis. Kč) b	Číslo řádku c	2009	2010	2011	2012	2013
	PASIVA CELKEM (ř. 68 + 89 + 122)	067	30 661	24 644	31 332	26 872	25 885
A.	Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 80 + 83 + 87 + 88)	068	4 573	-157	6 622	7 569	11 970
A. I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	069	211	211	6 535	6 535	6 535
A. I. 1.	Základní kapitál	070	211	211	6 535	6 535	6 535
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 79)	073	0	0	0	0	4 642
A. II. 1.	Ážio	074	0	0	0	0	0
2.	Ostatní kapitálové fondy	075	0	0	0	0	4 642
A. III.	Fondy ze zisku (ř. 81 + 82)	080	21	21	443	1 290	21
A. III. 1.	Rezervní fond	081	21	21	21	21	21
2.	Statutární a ostatní fondy	082	0	0	422	1 269	0
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 84 + 85 + 86)	083	4 250	4 342	-388	-356	-257
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	084	4 383	4 473	4 473	4 473	4 572
2.	Neuhrazená ztráta minulých let	085	-131	-131	-4 861	-4 829	-4 829
A. V. 1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	087	92	-4 731	33	100	1 030
A. V. 2.	Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku (-)	088	0	0	0	0	0
B.	Cizí zdroje (ř. 90 + 95 + 106 + 118)	089	25 904	24 640	24 685	19 303	13 915
B. I.	Rezervy (ř. 91 až 94)	090	0	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 96 až 105)	095	5 250	4 326	2 834	1 318	392
B. II. 1.	Závazky z obchodních vztahů	096	5 250	4 326	2 834	1 318	392
B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 107 až 117)	106	11 429	12 495	15 075	14 264	8 147
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	107	10 436	11 153	13 379	13 518	7 611
2.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	108	0	0	0	0	11
5.	Závazky k zaměstnancům	111	418	493	501	407	355
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	112	217	226	217	158	100
7.	Stát - daňové závazky a dotace	113	58	332	0	0	0
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	114	85	90	0	0	0
10.	Dohadné účty pasivní	116	0	0	37	58	0
11.	Jiné závazky	117	214	157	941	123	71
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 119 až 121)	118	9 226	7 820	6 775	3 722	5 375
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	119	1 431	1 247	1 012	2 141	0
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	120	7 794	6 573	5 763	1 581	5 375
C. I.	Časové rozlišení (ř. 123 + 124)	122	183	160	25	0	0
C. I. 1.	Výdaje příštích období	123	183	160	25	0	0

Příloha 2

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁTY v letech 2009 - 2013

Označení a	v tis. Kč b	Číslo řádku c					
			2009	2010	2011	2012	2013
I.	Tržby za prodej zboží	01	12 148	0	0	0	0
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	11 044	0	0	0	0
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	03	1 105	0	0	0	0
II.	Výkony (ř. 05 + 06 + 07)	04	53 264	50 894	60 875	60 709	57 436
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	53 854	51 092	60 685	60 709	57 436
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	-590	-197	0	0	0
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	08	47 198	42 531	48 310	49 297	46 792
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09	6 149	6 483	6 936	6 739	7 048
2.	Služby	10	41 049	36 048	41 374	42 557	39 744
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	7 170	8 363	12 565	11 413	10 643
C.	Osobní náklady (ř. 13 - 16)	12	8 900	8 277	10 071	8 626	5 932
C. 1.	Mzdové náklady	13	6 629	6 362	7 893	6 611	4 466
3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	2 217	1 871	2 084	1 980	1 399
4.	Sociální náklady	16	55	44	94	35	67
D.	Daně a poplatky	17	391	226	1 157	1 728	1 352
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	158	42	108	222	1 954
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	5 642	477	230	904	874
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	5 642	477	230	904	874
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23 + 24)	22	0	126	412	667	442
1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	0	126	412	667	442
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25	269	781	0	0	0
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	3	27	1 368	877	1 072
H.	Ostatní provozní náklady	27	733	814	1 642	1 528	1 569
*	Provozní výsledek hospodaření (ř. 11 - 12 - 17 - 18 + 19 - 22 - 25 + 26 - 27 +(-28) - (-29))	30	2 365	-1 398	773	423	1 340
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34 + 35 + 36)	33	0	0	0	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	1	0	0	0	0
X.	Výnosové úroky	42	11	1	0	0	0
N.	Nákladové úroky	43	440	592	391	223	218
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	1 088	410	394	630	704
O.	Ostatní finanční náklady	45	2 747	2 024	743	729	758
*	Finanční výsledek hospodaření (ř. 31 - 32 + 33 + 37 - 38 + 39 - 40 - 41 + 42 - 43 + 44 - 45 -(-46) +(-47))	48	-2 087	-2 205	-740	-323	-272
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	216	0	0	0	38
Q. 1.	- splatná	50	216	0	0	0	38
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	62	-3 603	33	100	1 030
XIII.	Mimořádné výnosy	53	30	136	0	0	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56 + 57)	55	0	0	0	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53 - 54 -55)	58	30	-1 129	0	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	92	-4 731	33	100	1 030
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 + 53 - 54)	61	308	-4 731	33	100	1 068

Horizontální analýza rozvahy v letech 2009 - 2013

Označení a	AKTIVA b	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)	-6 017	-19,63%	6 689	27,14%	-4 461	-14,24%	-987	-3,67%
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	-680	-5,95%	513	4,78%	-3 139	-27,89%	1 735	21,38%
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 až 12)	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	-680	-5,95%	513	4,78%	-3 139	-27,89%	1 735	21,38%
B. II. 1.	Pozemky	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2.	Stavby	-30	-7,43%	30	8,02%	-64	-16,18%	6	1,90%
3.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	-650	-5,90%	484	4,66%	-3 180	-29,29%	1 834	23,89%
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	1 230	6,64%	-6 532	-33,05%	3 689	27,88%	-714	-4,22%
C. I.	Zásoby (ř. 33 až 38)	-89	-15,03%	-288	-57,47%	131	61,39%	-56	-16,26%
C. I. 1.	1. Materiál	105	37,88%	-285	-74,18%	245	246,81%	-135	-39,26%
2.	Nedokončená výroba a polotovary	-197	-63,39%	0	0,00%	-114	-100,00%	79	0,00%
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)	6 250	0,00%	-6 250	-100,00%	6 278	0,00%	-27	-0,44%
C. II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	6 250	0,00%	-6 250	-100,00%	6 278	0,00%	-27	-0,44%
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	-5 332	-34,96%	3 021	30,45%	-2 823	-21,81%	-873	-8,63%
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	-5 458	-39,39%	3 045	36,27%	-4 364	-38,14%	-20	-0,28%
6.	Stát - daňové pohledávky	99	25,07%	-25	-5,12%	594	126,74%	-294	-27,65%
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	-221	-22,75%	139	18,51%	-82	-9,23%	11	1,30%
8.	Dohadné účty aktivní	188	635,71%	-82	-37,86%	82	60,94%	0	0,00%
9.	Jiné pohledávky	60	0,00%	-56	-92,98%	946	22450,00%	-569	-59,87%
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	404	15,00%	-3 018	-97,51%	103	134,25%	242	134,50%
C. IV. 1.	Peníze	-580	-73,14%	-188	-88,12%	84	333,33%	-92	-83,65%
2.	Účty v bankách	983	51,80%	-2 830	-98,21%	19	36,73%	334	473,13%
D. I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 66)	121	17,09%	-670	-80,71%	691	431,58%	-35	-4,08%
D. I. 1.	Náklady příštích období	121	17,09%	-670	-80,71%	691	431,58%	-35	-4,08%

Označení a	PASIVA b	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.
	PASIVA CELKEM (ř. 68 + 89 + 122)	-6 017	-19,63%	6 689	27,14%	-4 461	-14,24%	-987	-3,67%
A.	Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 80 + 83 + 87 + 88)	-4 730	-103,43%	6 779	102,37%	946	14,29%	4 402	58,15%
A. I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	0	0,00%	6 324	96,77%	0	0,00%	0	0,00%
A. I. 1.	Základní kapitál	0	0,00%	6 324	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 79)	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	4 642	0,00%
A. II. 1.	Ážio	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2.	Ostatní kapitálové fondy	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	4 642	0,00%
A. III.	Fondy ze zisku (ř. 81 + 82)	0	0,00%	422	95,24%	847	191,43%	-1 269	-98,37%
A. III. 1.	Rezervní fond	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2.	Statutární a ostatní fondy	0	0,00%	422	100,00%	847	201,00%	-1 269	-100,00%
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 84 + 85 + 86)	93	2,18%	-4 730	1219,57%	32	-8,15%	99	-27,81%
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	91	2,07%	0	0,00%	0	0,00%	99	2,21%
2.	Neuhrazená ztráta minulých let	0	0,00%	-4 730	97,31%	32	-0,65%	0	0,00%
A. V. 1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	-4 823	0,00%	4 764	14580,65%	67	206,45%	930	928,42%
A. V. 2.	Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku (-)	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
B.	Cizí zdroje (ř. 90 + 95 + 106 + 118)	-1 264	-4,88%	44	0,18%	-5 382	-21,80%	-5 388	-27,91%
B. I.	Rezervy (ř. 91 až 94)	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 96 až 105)	-924	-17,61%	-1 491	-34,48%	-1 517	-53,51%	-925	-70,24%
B. II. 1.	Závazky z obchodních vztahů	-924	-17,61%	-1 491	-34,48%	-1 517	-53,51%	-925	-70,24%
B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 107 až 117)	1 067	9,33%	2 580	20,65%	-812	-5,38%	-6 116	-42,88%
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	718	6,88%	2 226	19,96%	138	1,03%	-5 907	-43,70%
2.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	11	0,00%
5.	Závazky k zaměstnancům	75	17,88%	7	1,50%	-94	-18,74%	-52	-12,69%
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	8	3,88%	-8	-3,74%	-59	-27,18%	-58	-36,67%
7.	Stát - daňové závazky a dotace	274	0,00%	-332	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	4	4,94%	-90	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
10.	Dohadné účty pasivní	0	0,00%	37	100,00%	21	57,14%	-58	-100,00%
11.	Jiné závazky	-57	-26,60%	784	83,31%	-818	-86,90%	-53	-42,74%
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 119 až 121)	-1 406	-15,24%	-1 045	-13,36%	-3 053	-45,07%	1 654	44,44%
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	-184	-12,89%	-235	-18,85%	1 129	111,56%	-2 141	-100,00%
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	-1 222	-15,67%	-809	-12,32%	-4 182	-72,57%	3 794	240,00%
C. I.	Časové rozlišení (ř. 123 + 124)	-23	-12,64%	-135	-84,21%	-25	-100,00%	0	0,00%
C. I. 1.	Výdaje příštích období	-23	-12,64%	-135	-84,21%	-25	-100,00%	0	0,00%

Vertikální analýza rozvahy v letech 2009 - 2013

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	2009	2010	2011	2012	2013
			AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)	001	100,00%	100,00%	100,00%
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	003	37,25%	43,58%	35,92%	30,20%	38,05%
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 až 12)	004	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	013	37,25%	43,58%	35,92%	30,20%	38,05%
B. II. 1.	Pozemky	014	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2.	Stavby	015	1,30%	1,49%	1,27%	1,24%	1,31%
3.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	016	35,95%	42,09%	34,65%	28,57%	36,74%
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	023	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	031	60,44%	80,19%	42,22%	62,96%	62,60%
C. I.	Zásoby (ř. 33 až 38)	032	1,92%	2,03%	0,68%	1,28%	1,11%
C. I. 1.	Materiál	033	0,91%	1,56%	0,32%	1,28%	0,81%
2.	Nedokončená výroba a polotovary	034	1,01%	0,46%	0,36%	0,00%	0,31%
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)	039	0,00%	25,36%	0,00%	23,36%	24,15%
C. II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	040	0,00%	25,36%	0,00%	23,36%	24,15%
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	048	49,74%	40,25%	41,30%	37,65%	35,71%
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	049	45,18%	34,07%	36,52%	26,34%	27,26%
6.	Stát - daňové pohledávky	054	1,29%	2,01%	1,50%	3,96%	2,97%
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	3,17%	3,05%	2,84%	3,01%	3,16%
8.	Dohadné účty aktivní	056	0,10%	0,88%	0,43%	0,81%	0,84%
9.	Jiné pohledávky	057	0,00%	0,24%	0,01%	3,54%	1,47%
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	058	8,78%	12,56%	0,25%	0,67%	1,63%
C. IV. 1.	Peníze	059	2,59%	0,86%	0,08%	0,41%	0,07%
2.	Účty v bankách	060	6,19%	11,69%	0,16%	0,26%	1,56%
D. I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 66)	063	2,31%	3,37%	0,51%	3,17%	3,16%
D. I. 1.	Náklady příštích období	064	2,31%	3,37%	0,51%	3,17%	3,16%

Označení a	PASIVA b	Číslo řádku c	2009	2010	2011	2012	2013
	PASIVA CELKEM (ř. 68 + 89 + 122)	067	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
A.	Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 80 + 83 + 87 + 88)	068	14,92%	-0,64%	21,14%	28,17%	46,24%
A. I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	069	0,69%	0,86%	20,86%	24,32%	25,25%
A. I. 1.	Základní kapitál	070	0,69%	0,86%	20,86%	24,32%	25,25%
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 79)	073	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	17,93%
A. II. 1.	Ážio	074	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	2. Ostatní kapitálové fondy	075	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	17,93%
A. III.	Fondy ze zisku (ř. 81 + 82)	080	0,07%	0,09%	1,41%	4,80%	0,08%
A. III. 1.	Rezervní fond	081	0,07%	0,09%	0,07%	0,08%	0,08%
	2. Statutární a ostatní fondy	082	0,00%	0,00%	1,35%	4,72%	0,00%
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 84 + 85 + 86)	083	13,86%	17,62%	-1,24%	-1,33%	-0,99%
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	084	14,29%	18,15%	14,28%	16,65%	17,66%
	2. Neuhrazená ztráta minulých let	085	-0,43%	-0,53%	-15,51%	-17,97%	-18,66%
A. V. 1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	087	0,30%	-19,20%	0,10%	0,37%	3,98%
A. V. 2.	Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku (-)	088	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B.	Cizí zdroje (ř. 90 + 95 + 106 + 118)	089	84,49%	99,99%	78,78%	71,83%	53,76%
B. I.	Rezervy (ř. 91 až 94)	090	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 96 až 105)	095	17,12%	17,55%	9,05%	4,90%	1,51%
B. II. 1.	Závazky z obchodních vztahů	096	17,12%	17,55%	9,05%	4,90%	1,51%
B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 107 až 117)	106	37,27%	50,70%	48,11%	53,08%	31,48%
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	107	34,04%	45,26%	42,70%	50,30%	29,40%
	2. Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	108	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,04%
	5. Závazky k zaměstnancům	111	1,36%	2,00%	1,60%	1,51%	1,37%
	6. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	112	0,71%	0,92%	0,69%	0,59%	0,39%
	7. Stát - daňové závazky a dotace	113	0,19%	1,35%	0,00%	0,00%	0,00%
	8. Krátkodobé přijaté zálohy	114	0,28%	0,36%	0,00%	0,00%	0,00%
	10. Dohadné účty pasivní	116	0,00%	0,00%	0,12%	0,22%	0,00%
	11. Jiné závazky	117	0,70%	0,64%	3,00%	0,46%	0,27%
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 119 až 121)	118	30,09%	31,73%	21,62%	13,85%	20,77%
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	119	4,67%	5,06%	3,23%	7,97%	0,00%
	2. Krátkodobé bankovní úvěry	120	25,42%	26,67%	18,39%	5,88%	20,77%
C. I.	Časové rozlišení (ř. 123 + 124)	122	0,60%	0,65%	0,08%	0,00%	0,00%
C. I. 1.	Výdaje příštích období	123	0,60%	0,65%	0,08%	0,00%	0,00%

Příloha 5

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty v letech 2009 - 2013

Označení	TEXT	Číslo řádku	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
			abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.
a	b	c								
I.	Tržby za prodej zboží	01	12 148		0		0		0	0
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	11 044		0		0		0	0
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	03	1 105		0		0		0	0
II.	Výkony (ř. 05 + 06 + 07)	04	-2 369	-4,45%	9 980	19,61%	-165	-0,27%	-3 274	-5,39%
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	-2 763	-5,13%	9 594	18,78%	24	0,04%	-3 274	-5,39%
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	393	-66,61%	197	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	08	-4 667	-9,89%	5 779	13,59%	987	2,04%	-2 504	-5,08%
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09	334	5,43%	453	6,99%	-197	-2,84%	309	4,58%
2.	Služby	10	-5 001	-12,18%	5 326	14,77%	1 184	2,86%	-2 813	-6,61%
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	1 193	16,64%	4 201	50,23%	-1 152	-9,17%	-769	-6,74%
C.	Osobní náklady (ř. 13 - 16)	12	-623	-7,00%	1 794	21,67%	-1 445	-14,35%	-2 694	-31,23%
C. 1.	Mzdové náklady	13	-267	-4,02%	1 531	24,07%	-1 283	-16,25%	-2 145	-32,45%
3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	-346	-15,60%	213	11,38%	-103	-4,96%	-582	-29,38%
4.	Sociální náklady	16	-11	-19,23%	50	0,00%	-59	-62,92%	33	93,94%
D.	Daně a poplatky	17	-165	-42,32%	932	0,00%	570	49,27%	-375	-21,72%
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	-116	-73,33%	65	0,00%	115	0,00%	1 732	0,00%
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	-5 165	-91,54%	-248	-51,88%	675	0,00%	-31	-3,38%
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	-5 165	-91,54%	-248	-51,88%	675	0,00%	-31	-3,38%
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23 + 24)	22	126	0,00%	286	0,00%	255	61,89%	-226	-33,81%
1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	126	0,00%	286	0,00%	255	61,89%	-226	-33,81%
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25	512	0,00%	-781	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	24	0,00%	1 341	0,00%	-491	-35,90%	195	22,24%
H.	Ostatní provozní náklady	27	81	11,08%	828	0,00%	-114	-6,93%	41	2,69%
*	Provozní výsledek hospodaření (ř. 11 - 12 - 17 - 18 + 19 - 22 - 25 + 26 - 27 + (-28) - (-29))	30	-3 763	0,00%	2 170	0,00%	-350	-45,29%	917	0,00%

VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34 + 35 + 36)	33	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	-1	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
X.	Výnosové úroky	42	-9	-90,00%	-1	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
N.	Nákladové úroky	43	153	34,77%	-201	-33,99%	-168	-42,86%	-5	-2,36%
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	-678	-62,31%	-16	-3,86%	236	59,89%	74	11,71%
O.	Ostatní finanční náklady	45	-723	-26,32%	-1 281	-63,28%	-14	-1,84%	28	3,90%
*	Finanční výsledek hospodaření (ř. 31 - 32 + 33 + 37 - 38 + 39 - 40 - 41 + 42 - 43 + 44 - 45 -(-46) +(-47))	48	-118	5,66%	1 465	-66,44%	417	-56,41%	51	-15,69%
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	-216	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%	38	0,00%
Q. 1.	- splatná	50	-216	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%	38	0,00%
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	-3 665	-5893,22%	3 635	-100,91%	67	206,45%	930	928,42%
XIII.	Mimořádné výnosy	53	106	360,71%	-136	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56 + 57)	55	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53 - 54 -55)	58	-1 158	-3925,00%	1 129	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	-4 823	-5259,77%	4 764	-100,69%	67	206,45%	930	928,42%
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 + 53 - 54)	61	-5 039	-1637,33%	4 764	-100,69%	67	206,45%	968	966,32%

Vertikální analýza výkazu zisků a ztráty v letech 2009 - 2013

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c					
			2009	2010	2011	2012	2013
	Výnosy celkem - 100% (v tis. Kč)		73 187	51 945	62 867	63 120	60 086
I.	Tržby za prodej zboží	01	0	0	0	0	0
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	0	0	0	0	0
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	03	0	0	0	0	0
II.	Výkony (ř. 05 + 06 + 07)	04	72,78%	97,98%	96,83%	96,18%	95,59%
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	73,58%	98,36%	96,53%	96,18%	95,59%
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	-0,81%	-0,38%	0,00%	0,00%	0,00%
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	08	64,49%	81,88%	76,84%	78,10%	77,88%
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09	8,40%	12,48%	11,03%	10,68%	11,73%
2.	Služby	10	56,09%	69,40%	65,81%	67,42%	66,15%
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	9,80%	16,10%	19,99%	18,08%	17,71%
C.	Osobní náklady (ř. 13 - 16)	12	12,16%	15,93%	16,02%	13,67%	9,87%
C. 1.	Mzdové náklady	13	9,06%	12,25%	12,56%	10,47%	7,43%
3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	3,03%	3,60%	3,31%	3,14%	2,33%
4.	Sociální náklady	16	0,07%	0,09%	0,15%	0,06%	0,11%
D.	Daně a poplatky	17	0,53%	0,43%	1,84%	2,74%	2,25%
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	0,22%	0,08%	0,17%	0,35%	3,25%
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	7,71%	0,92%	0,37%	1,43%	1,45%
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	7,71%	0,92%	0,37%	1,43%	1,45%
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23 + 24)	22	0,00%	0,24%	0,66%	1,06%	0,73%
1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	0,00%	0,24%	0,66%	1,06%	0,73%
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25	0,37%	1,50%	0,00%	0,00%	0,00%
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	0,00%	0,05%	2,18%	1,39%	1,78%
H.	Ostatní provozní náklady	27	1,00%	1,57%	2,61%	2,42%	2,61%
*	Provozní výsledek hospodaření (ř. 11 - 12 - 17 - 18 + 19 - 22 - 25 + 26 - 27 + (-28) - (-29))	30	3,23%	-2,69%	1,23%	0,67%	2,23%
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34 + 35 + 36)	33	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
X.	Výnosové úroky	42	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
N.	Nákladové úroky	43	0,60%	1,14%	0,62%	0,35%	0,36%
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	1,49%	0,79%	0,63%	1,00%	1,17%
O.	Ostatní finanční náklady	45	3,75%	3,90%	1,18%	1,16%	1,26%
*	Finanční výsledek hospodaření (ř. 31 - 32 + 33 + 37 - 38 + 39 - 40 - 41 + 42 - 43 + 44 - 45 - (-46) + (-47))	48	-2,85%	-4,24%	-1,18%	-0,51%	-0,45%

Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	0,30%	0,00%	0,00%	0,00%	0,06%
Q. 1.	- splatná	50	0,30%	0,00%	0,00%	0,00%	0,06%
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	0,08%	-6,94%	0,05%	0,16%	1,71%
XIII.	Mimořádné výnosy	53	0,04%	0,26%	0,00%	0,00%	0,00%
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56 + 57)	55	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53 - 54 - 55)	58	0,04%	-2,17%	0,00%	0,00%	0,00%
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	0,13%	-9,11%	0,05%	0,16%	1,71%
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 + 53 - 54)	61	0,42%	-9,11%	0,05%	0,16%	1,78%